

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine

Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel

Sisukord

1.	<i>Maa-amet</i>	3
2.	<i>Eurowind Energy OÜ (Raido Hallik)</i>	7
3.	<i>Kliimaministerium</i>	11
4.	<i>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järevalve Amet</i>	12
5.	<i>Elering AS</i>	13
6.	<i>Kati Naber</i>	15
7.	<i>Keskkonnaamet</i>	22
8.	<i>Riigimetsa Majandamise Keskus</i>	37
9.	<i>Päraküla Selts</i>	38

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

10. Inga Ilves.....	40
11. Tõnis Karlep, Paul Karlep ja Leili Karlep	46
12. Haldi Männamäe.....	47
13. Herdis Parve.....	47
14. Liis Ellert, Raivo Varik	52
15. Päästame Eesti Metsad MTÜ, MTÜ Roheline Pärnumaa.....	52
16. Transpordiamet.....	56
17. Jevgeni Kampus.....	57
18. Kaitsevägi	58

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

1. Maa-amet

Kirja nr ja kuupäev: 21.10.2024 nr 6-3/24/3004-3

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Lüganuse valla territooriumil asub kaks REP-i planeeringuala: Varinurme külas asuv Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri planeeringuala ning Aidu külas ja Aidu-Liiva külas asuv Aidu karjääri planeeringuala. Lääne-Nigula valla territooriumil asub REP-i planeeringuala Piirsalu külas Kõuemaru, Tormimaru ja Tuulemaru kinnistutel. Pärnu linna territooriumil asub REP-i planeeringuala Ermistu küla Audru metskond 20 kinnistul ja Kõima küla Audru metskond 52 kinnistul.</p> <p>Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 31 lõike 1 kohaselt tehakse riigi eriplaneeringu eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi eriplaneering käsitleb. PlanS § 37 lõike 1 kohaselt esitatakse riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu koos keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 nimetatud asutustele.</p> <p>Maapõuseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse planeering PlanS sätestatud korras Kliimaministeeriumi või Vabariigi Valitsuse volitatud asutusega. Vabariigi Valitsus on korraldusega 03.07.2023 nr 182 „Volitus Maa-ametile maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ andnud Maa-ametile volituse anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.</p> <p>MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.</p>	-

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Pärnu planeeringuala kattub joonise 2 ning kaardirakenduse kohaselt osaliselt Kivimäe kruusamaardlaga (registrikaart nr 940) ja Keskkonnaametis menetluses oleva taotletava Kivimäe III kruusakarjääri (taotleja Dozerland OÜ) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga. Lisaks külgneb planeeringuala Potsepa liivamaardlaga (registrikaart nr 22), Kivimäe kruusakarjääri (loa nr L.MK/329822; loa omaja Dozerland OÜ; luba kehtib kuni 26.09.2032), Kivimäe II kruusakarjääri (loa nr KL-513514; loa omaja Dozerland OÜ; luba kehtib kuni 14.02.2032), Potsepa liivakarjääri (loa nr PARM-008; loa omaja Osaühing Eesti Killustik; luba kehtib kuni 22.03.2036), Potsepa II kruusakarjääri (loa nr L.MK/331357; loa omaja Osaühing Eesti Killustik; luba kehtib kuni 04.02.2034), Potsepa III liivakarjääri (loa nr L.MK/332988; loa omaja OÜ Eesti Killustik; luba kehtib kuni 15.07.2034) mäeeraldisega ja nende teenindusmaadega. Planeeringuala sees olevatel eelvaliku aladel maardlatega kattumist ei ole.</p> <p>Palume kaitsetööstusparki rajada alale, mis ei kattu maardlate, mäeeraldisega ega nende teenindusmaadega (sh taotletavate mäeeraldisega) ja nii, et ei piirata külgnevatel aladel töötavate mäeeraldisega tegevust, sh tagatakse neile juurdepääs. Juhul kui lõplikus planeeringulahenduses pole võimalik vältida ammendamata maardlaga kattuvat ala või mäeeraldisega või teenindusmaa ala või seatakse nende alade kasutamisele piiranguid, siis palume planeeringus selgitada, kuidas on jõutud hinnanguni, et riigikaitsele ehitisele ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta ning kuidas on tehtud koostööd puudutatud isikutega (kaevandamisloa omajad või taotlejad).</p>	<p>Arvestame ettepanekuga: võimalusel püüame leida asukoha, mis ei kattu maardlate, mäeeraldisega ega nende teenindusmaadega. Arvestame võimalusel töötavate mäeeraldisega tegevust, sh tagades neile juurdepääsu. Juhul, kui selline lahendus ei ole võimalik, teeme koostööd puudutatud isikutega ning püüame leida kõigile sobivaid lahendusi. Asukoha eelvalikut põhjendatakse vastavas dokumendis edasises protsessis.</p>
<p>Põhja-Kiviõli planeeringuala kattub joonise 6 ning kaardirakenduse kohaselt osaliselt Eesti põlevkivimaardla Põhja-Kiviõli uuringuvälja maardlaosaga (registrikaart nr 30), Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri (loa nr KMIN-045; loa omaja KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OSAÜHING; luba kehtib kuni 18.07.2028) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga. Lisaks külgneb planeeringuala Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri (loa nr KMIN-105; loa omaja KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OSAÜHING; luba kehtib kuni 27.01.2036; Keskkonnaametis on menetluses ka Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri laiendamise taotlus) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga.</p> <p>Selgitame, et nimetatud alale kaitsetööstuspargi rajamist on võimalik kaaluda juhul, kui kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldisega osas on maavara juba ammendunud ning kaevandamisloa omaja nõustub kaevandamisloa alusel toimuvad mäetööd ümber planeerima ja korraldama selliselt, et mäeeraldisega ja selle teenindusmaa ala on osaliselt teatud aja jooksul enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist võimalik kasutada muuks otstarbeks. Sellisel juhul palume esitada maavara ammendumist tõendavad dokumendid koos loa omaja</p>	<p>Põhja-Kiviõli kaevandusala edasise kasutuse osas tehakse koostööd kaevandamisloa omajaga. Võimalikud lahendused leitakse koostöös, sh arvestades kaevandamisloa omaja vajadustega.</p> <p>Võtame esitatud selgitused teadmiseks.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>(KIVIÕLI KEEMIA TÖÖSTUSE OSAÜHING) nõusolekuga, misjärel on võimalik kaaluda kaitsetööstuspargi rajamise lubamist.</p> <p>Samas märgime, et kaevandamisega mõjutatakse ümbritsevat keskkonda suuremal või vähemal määral ning seetõttu tuleb ka ammendatud maavaraga mäeeraldise osa kasutamisel kaitsetööstuspargina arvestada võimalike kaevandamisest põhjustatud mõjude tekkimisega, mis võivad mõjutada kaitsetööstuspargi töötamise võimalusi.</p>	
<p>Aidu planeeringuala kattub joonise 7 ning kaardirakenduse kohaselt osaliselt Eesti põlevkivimaardla Aidu kaevevälja maardlaosaga (registrikaart nr 3).</p> <p>Arvestades, et kaitsetööstuspargi Aidu planeeringuala kavandatud asukohas on maavara ammendatud, ei ole alust arvata, et kaitsetööstuspargi rajamine halvendaks olemasolevat olukorda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas.</p>	Võtame seisukoha teadmiseks.
<p>Lisaks märgime järgmist:</p> <p>1. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade peatükis 3. Planeeringuala kirjeldus on kirjeldatud (tsiteerin): „Lüganuse valla Põhja-Kiviõli (3,1 km²) ja Aidu (3,2 km²) alad asuvad endistel kaevandusaladel, kus loodusväärtustest tulenevaid võimalikke piiranguid võrreldes teiste aladega on väga üksikuid. Küll aga on selle piirkonna planeeringualadel muud kitsendused (olemasolevad objektid, nt tuulikud; kavandatav Uus-Kiviõli kaevanduse konveierlint jm).“</p> <p>Lisaks on tabelis 1 toodud Põhja-Kiviõli planeeringuala osas (tsiteerin): „Endine põlevkivikarjäär, mis on osaliselt korrastatud ja osaliselt korrastamata. Koostatava üldplaneeringu järgi osaliselt ette nähtud tuulealaks, osaliselt mäetööstusala.“</p> <p>Peatükis 5.2.4. Põhja-Kiviõli on maardlate alapeatükis kirjeldatud (tsiteerin): „Planeeringualaga kattub osaliselt Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri alaga. Karjääri kaevandatav põlevkivi varu on ammendatud, kuid sellel kehtib veel kaevandamisluba, mille omanik on Kiviõli Keemiatööstus OÜ. Hetkel on karjäär kavandatud korrastada metsamaaks ja tehisveekoguks.“</p>	<p>1. Nõustume sõnastuse muutmise osas. Oleme teinud koostööd kaevandusloa omajaga, kes on selgitanud, et planeeringuala osas, kuhu kaitsetööstusparki soovitakse rajada, on varud suures osas ammendunud sh on osa ala ka korrastatud (metsastatud). Ala lõunapoolses osas jätkub kaevandamine. Sellesse ossa ei ole kavas kaitsetööstusparki rajada.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Palume läbivalt kirjeldada, et Põhja-Kiviõli planeeringuala puhul ei ole tegemist endise kaevandusalaga/karjääriga, kuna alal on kehtiv kaevandamisluba Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär (loa nr KMIN-045; loa omaja KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OSAÜHING; luba kehtib kuni 18.07.2028). Lisaks ei ole teada, kas kogu Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri kaevandatav varu on ammendatud. Palume esitada maavara ammendumist tõendavad dokumendid koos loa omaja (KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OSAÜHING) nõusolekuga vastavale alale kaitsetööstuspargi rajamiseks.</p>	
<p>2. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade tabelis 3 on kaasatava asutusena märgitud Maa-amet põhjendusega (tsiteerin): „Planeeringualal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa; planeeritavatel aladel olevate riigimaade volitatud asutus“.</p> <p>Täpsustame, et keskkonnaregistri asemel peetakse maavarade arvestust nüüdseks maavarade registris. Lisaks palume täpsustada, et maardlatega seotud kooskõlastuste ja koostöö puhul tuleb lähtuda MaaPS märgitud asutusest, kuna teadaolevalt see ei ole tulevikus Maa-amet.</p> <p>Kaasatavate isikutena ei ole märgitud ettevõtteid OÜ Eesti Killustik ja Dozerland OÜ. Palume nimetatud ettevõtteid samuti kaasata ning tabelit 3 täpsustada.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga, täiendame dokumenti. Võtame esitatud info teadmiseks ja kaasame nimetatud ettevõtteid: OÜ Eesti Killustik ja Dozerland OÜ.</p>
<p>Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada planeering kooskõlastamiseks MaaPSus märgitud asutusele, sh arvestada käesolevas kirjas tehtud märkustega.</p> <p>Reformimata riigimaade ja maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab planeeringule seisukoha Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.</p>	<p>Võtame teadmiseks, kooskõlastamiseks edastame MaaPSes märgitud asutusele.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

2. Eurowind Energy OÜ (Raido Hallik)

Kirja kuupäev: 06.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p><u>Taustast Pärnu linna territooriumil tuuleenergeetika arendamiseks planeeringu alustamisest</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eurowind Energy OÜ poolt esitati 21.03.2024 Pärnu Linnavalitsusele taotlus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks, et leida sobivaim asukoht tuulepargi arendusele. 2. 09.05.2024 teavitas Pärnu Linnavalitsus kirjaga nr 8-5/2700-1 Eurowind Energy OÜ-d, et pikendab eriplaneeringu algatamise tähtaega kuni 90 päevani, sest piirkonnas on algatatud teisi planeeringuid, millest tulenevad piirangud võivad mõjutada eriplaneeringu algatamise üle otsustamist. 3. 20.06.2024 kirjaga nr 8-5/2700/2024-3 selgitas Pärnu Linnavalitsus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamisega seotud asjaolusid. Kokkuvõtlikult oli Pärnu Linnavalitsus seisukohal, et kuna eriplaneeringu ala kattub ulatuslikus osas kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu planeeringualaga (algatati Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korraldusega nr 40), siis võiksid arendajad eriplaneeringu algatamise taotluse tagasi võtta ja esitada uuesti siis, kui on selge kaitsetööstuspargi asukoht. 4. 16.07.2024 tegi Pärnu Linnavalitsus otsuse nr 3-5.4/403 kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluse peatamise kohta, mille kohaselt peatati Pärnu linnas, Tõstamaa ja Audru osavalla territooriumidel tuuleparkide kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamise menetlemine kuni kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu koostamise käigus on selgunud, kas ja millises osas Pärnu linnas olev planeeringuala kaitsetööstuspargi rajamiseks sobib ning otsus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamise osas tehakse hiljemalt 01. juuliks 2025. Selline ebamõistlik viivitamine kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamise otsuse tegemisel kahjustab tuulepargi arendamisest huvitatud isikute huve. <p><u>Tähelepanekuid kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude (sh keskkonnamõju strateegilise hindamise) programmi avaliku väljapaneku dokumentidest</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. 17.10.2024 alanud kaitsetööstuspargi avaliku väljapaneku raames on Eurowind Energy OÜ tutvunud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude (sh keskkonnamõju strateegilise hindamise) programmi dokumentidega ning teeb alljärgnevad tähelepanekud: 	-

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>5.1. dokumendis „Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ mainitakse lehekülgedel 10 ja 17 kavandatavat riigikaitse ehitist ja rajatist. Palume täpsustada, millise ehitise või rajatisega on tegu, kuna see võib oluliselt mõjutada tuuleenergeetika arendajate strateegilisi tegevusplaanide;</p>	<p>5.1 Tegemist on Kaitseväe varustuse ladude alaga.</p>
<p>5.2. dokumendis „Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ leheküljel 17 täpsustatakse eelvaliku alade leidmise kriteeriume, kuid jääb ebaselgeks, miks lähtuvalt riigiülesest huvist 2030. aasta taastuvenergeetika eesmärkide saavutamiseks ei ole kaalutud positiivsete sünergiate (koostoime) võimekuse teket mõlema eriplaneeringu samaaegsest menetlusest. Nii nagu riigi üldine julgeolek on prioriteet, siis samamoodi on seda ka varustuskindlus ja energiajulgeolek;</p>	<p>5.2 Eelvaliku alad ei välista projekti realiseerumise järgselt kaitsetööstuspargi ja taastuvenergia projektide omavahelist sünergiat ning taastuvenergia arendustega arvestatakse võimalusel.</p>
<p>5.3. dokumendis „Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ leheküljel 37 on loetletud erinevad isikud ja asutused, keda riigi eriplaneeringu menetlustoimingutesse kaasatakse. Tagamaks kõigi huvitatud isikute võrdset kohtlemist on asjakohane lisada kaasatavate asutuste/isikute loetellu ka Sunly Wind OÜ ja Eurowind Energy OÜ antud kirja punktides 1 ja 5.1. loetletud põhjustel;</p>	<p>5.3 Arvestame ettepanekuga, kaasame nimetatud isikud.</p>
<p>5.4. dokumendis „Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ leheküljel 17 on kirjas, et Pärnu linnas ja Aidus jätkatakse eelvalikuga täpsustatud piirides, millest lähtuvalt leiame, et ei ole enam asjakohane Pärnu Linnavalitsuse otsus nr 3-5.4/403 kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluse peatamise kohta. Sellega seoses teeme õiguselguse huvides ettepaneku, et Kaitseministeerium teavitaks kõiki osapooli kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlust takistavate asjaolude ära langemisest Pärnu linnas. Leiame, et Pärnu linn saaks jätkata kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlust vähendatud mahus, millest võrreldes esialgse taotlusega, on välja arvestatud kaitsetööstuspargi huviala (ehk jätkata menetlust väiksemas alas);</p>	<p>5.4 Kuna eelvalikualad võivad mõjude hindamise tulemusel osutada ebasobivaks, jätab Kaitseministeerium alles võimaluse laiendada pargi ala vajadusel planeeringuala sees väljaspool esialgseid eelvalikualasid. Seetõttu huvide konflikti vältimiseks on Kaitseministeeriumi hinnangul mõistlikum samaaegselt samale alale võimalikke konfliktseid kasutusi pigem mitte planeerida. Samas on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamine</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	või mitte algatamine kohaliku omavalitsuse otsus ja seega ei kuulu Kaitseministeeriumi pädevusse.
<p>5.5. palume selgitada, miks dokumendis „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu arheoloogilise eeluuringu lähteülesanne ja kava“ on Muinsuskaitseameti ettepanekul ainult Pärnu linna planeeringuala vajalik arheoloogilise eeluuringu läbiviimine ning kuidas antud kriteerium alade võrdlemisel võib mõjutada 5 erineva ala vahelist kaalumist, kui teistel eelvaliku aladel samalaadset uuringut läbi viia pole plaanis;</p>	<p>5.4 Pärnu linna eelvalikualadele arheoloogilise uuringu tellimine lähtus Muinsuskaitseameti arheoloogiakomisjoni otsusest, milles leiti, et võimalikku avastamata arheoloogiapärandid võib esineda just Pärnu planeeringualal ja seetõttu on vaja sellel alal keskkonnamõjude hindamise käigus teha arheoloogiline eeluuring. Teiste alade kohta on otsuses kirjas:</p> <p><i>Planeeringualadel Lüganuse ja Lääne-Nigula vallas on seniste andmete põhjal väga väike tõenäosus, et piirkondades leidub arheoloogiline kultuurkiht, sh arheoloogilisi leide või inimluid. Seetõttu ei ole Muinsuskaitseameti hinnangul nendes piirkondades keskkonnamõju hindamise käigus arheoloogilise uuringu läbi viimine esialgu vajalik.</i></p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>5.6. palume täpsustada, miks ei nähta ette välitööde teostamist alade sobivuse hindamiseks, nagu see on märgitud „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu linnustiku uuringu lähteülesanne ja kava“, „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu loomastiku uuringu lähteülesanne ja kava“ ning „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu taimestiku uuringu lähteülesanne ja kava“ dokumentides, võttes arvesse, et nii mõneski eelvaliku alas on näiteks põhjavesi nõrgalt (Piirsalu) või üldse kaitseta (Lüganuse ja Aidu) maapinnalt lähtuva reostuse eest.</p> <p>Kui Teil tekib täiendavaid küsimusi seoses ettepanekute ja soovitude osas, oleme hea meelega täiendavateks aruteludeks valmis.</p>	<p>5.6 Esmaseks eesmärgiks on planeeringu käigus leida kaitsetööstuspargi jaoks ala, kus ka olemasoleva info põhjal koostatavate elustiku uuringute põhjal on võimalik anda ammendav sisend kaitsetööstuspargi asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise jaoks. Elustiku uuringute üheks eesmärgiks on vajadusel muuhulgas välja selgitada need liigid/liigirühmad ja eelvalikualad, mille puhul on vajalik lisainfo kogumine (nt välitöid sisaldavate uuringute läbiviimine). Võimalikku mõju põhjaveele elustiku uuringute raames ei käsitleta. Mõju põhjaveele on aga siiski üheks võrdluskriteeriumiks ning seda hinnatakse KSH-s.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

3. Kliimaministeerium

Kirja nr ja kuupäev: 13.11.2024 nr 7-15/24/4706-2

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Teavitaste Kliimaministeeriumit kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi avalikust väljapanekust. Tutvudes nimetatud lähteseisukohtade ja KSH programmiga, esitame järgmised märkused ja tähelepanekud.</p> <p>1. Pärnu eelvalikuala Pärnu 1 kattub kagunurgas osaliselt taotletava geoloogilise uuringu uuringuruumiga Kivimäe V uuringuruum. Lisaks kattub eelvalikuala Pärnu 2 lääneservas osaliselt taotletava geoloogilise uuringu uuringuruumiga Kivimäe V uuringuruum. Taotletav ettevõtte on KMG OÜ. Pärnu 1 planeeringualal maardlaid ei asu, lähimateks on Kivimäe kruusamaardla ca 0,7 km ja Soomra liivamaardla ca 0,9 km kaugusel. Pärnu 2 planeeringualal maardlaid ei asu, kuid alaga piirnevad Kivimäe kruusamaardla lahustükid. Oluline on planeeringu KSH käigus hinnata, kas ja kuidas planeeritav tegevus mõjutaks või piiraks maavarade kaevandamist töötavates karjäärides. Samuti on oluline hinnata, kas ja kuidas planeeritav tegevus mõjutaks või piiraks kattuvatel aladel maavarade uurimist ning võimalusel kaevandamist. Selgitame, et kaevandamise luba on võimalik anda konkreetse kehtivusajaga ja vajalike tingimustega, mis võivad aidata kaasa planeeritavale tegevusele.</p>	<p>1. Võtame arvesse ja täiendame dokumenti vajadusega hinnata mõju kattuvatel aladel maavarade kaevandamisele või uurimisele.</p>
<p>2. Põhja-Kiviõli eelvalikuala kattub Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri alaga. Karjääri kaevandatav põlevkivi varu on ammendatud, kuid alal kehtib veel kaevandamise luba kuni 18.07.2028. Loa kohaselt on karjäär kavandatud korrastada metsamaaks ja tehisveekoguks. Selgitame, et kui planeeritava tegevusega on soov ala korrastada mõneks muuks otstarbeks, on vaja kaevandamise luba selles osas muuta ja vajadusel samuti muuta kaevandatud ala korrastamise projekti.</p>	<p>2. Võtame teadmiseks. Vt ka vastust Maa-ameti küsimusele Põhja-Kiviõli kaevanduse osas.</p>
<p>3. Korrigeerida programmi ptk 3 (lk 9) esimeses lõigus lauset: „Planeeringuala suurus kokku on ligikaudu 4110 ruutkilomeetrit“ (õige on 4110 ha).</p>	<p>3. Täname tähelepanu juhtimast! Parandame sõnastust.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>4. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) kohaselt on ohtlikke kemikaale käitleva käitise rajamine, kui see on kemikaaliseaduse kohaselt A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte, ning lõhkeainete tootmine olulise keskkonnamõjuga tegevus. Sellise tegevuse kavandamisel tuleb tegevusloa (nt ehitusluba, keskkonnakaitseluba) taotlemisel läbi viia keskkonnamõju hindamine (KMH). Juhime tähelepanu, et KeHJS § 11 lg 6 kohaselt võib jätta KMH algatamata, kui olulise keskkonnamõjuga tegevuse mõju on varem KMH või KSH käigus asjakohaselt juba hinnatud, asjaolud ei ole olulisel määral muutunud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet. Seda sätet saab rakendada, kui kaitsetööstuspargi eriplaneeringu KSH käigus on võimalik hinnata planeeritavates rajatistes kavandatavate tegevuste keskkonnamõju piisava täpsusega (st tegevusloa andmiseks vajaliku täpsusega), mis eeldab ka võimalikult detailset infot kavandatava tegevuse kohta.</p>	<p>4. Täname teavitamast. Oleme antud sätetega kursis ja arvestame nendega edasisel planeerimisel.</p> <p>Nimetatud sätetele tuginedes on kaitsetööstuspargi REP ja KSH käigus võimalik ära hinnata ja määrata maksimaalsed mahud ja tegevusraamid, millega edasisel tegevuse kavandamisel ja täpsustamisel tuleb arvestada (st, hinnata REP KSH käigus ära maksimaalne lubatud mõju).</p>

4. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järevalve Amet

Kirja nr ja kuupäev: 14.11.2024 nr 16-6/24-03275-003

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>TTJA tutvus esitatud dokumentidega. TTJA-l ei ole täiendavaid ettepanekuid Kaitseministeeriumi kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja mõjude hindamise (sh KSH) programmile. Palume TTJA-d kaasata ka edaspidises menetluses.</p>	-

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

5. Elering AS

Kirja nr ja kuupäev: 14.11.2024 nr 11-4/2024/797-2

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Planeeringuala lähedusse jääb Eleringi poolt hallatavaid elektritaristu objekte, mille puhul tuleb arvestada kaitsevööndiga, kus on piiratud tegutseda. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73. Kõik ristumised Eleringi taristuga ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Detailsema info või eelprojekti tarbeks tehniliste tingimuste taotlemiseks palun pöörduda Eleringi poole.</p> <p>Planeerimisel arvestada, et õnnetuse korral tootmisalal hoiustatav detoneeruv lõhkematerjal ei tekitaks ülekandevõrgu rajatistele lööklaine, kildude või muul viisil kahjustusi, mis seaks ohtu elektrisüsteemi stabiilsuse. Mõju Eleringi õhuliinirajatiste püsivusele tuleb hinnata lähtudes MKMi 08.09.2017 määrusest nr 49 „Lõhkematerjali kasutamise ja hävitamise nõuded“ Lisa OHUALA JA OHUTUTE LAENGUTE MÄÄRAMINE, ehitise liik nr 2 „Beton-, raudbetoon- ja teraskonstruksioonid, eelmainitud konstruksioonidest tööstushooned, pritsbetooniga kaetud allmaarajatised“ Fk=1,5; kahjustuskoefitsiendi mitte suurem kui 0,03. Lisaks tuleb ohutust hinnata ka ülekanделиinide tekitatava madalsagedusliku elektromagnetvälja suhtes, et oleks välditud lõhkelaengute iseeneslik rakendumine, selle hindamisel lähtuda kehtivast Eesti Kaitseväe lõhketööde ohutuseeskirjast.</p> <p>Planeeringualade läheduses plaanitud suurematest võrguarengutest on kavas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L360 Püssi-Rakvere 330 kV õhuliini rekonstrueerimine (ehitus planeeritud aastatel 2028-2029); • Aastaks 2035 on eeldatavalt plaanis valmis ehitada Eesti-Soome kolmas HVDC ühendus (EstLink 3, joonis 1). Ühenduse randumiskohaks on hetkel planeeritud Aulepa piirkond, selleks rajatakse nimetatud piirkonda konverterjaam. Uue ühenduse liitmiseks Eesti ülekandevõrguga rajatakse Risti piirkonda uus 330 kV alajaam ja eeldatavasti kaks Aulepa-Risti 330 kV õhuliini. 	<p>Võtame teadmiseks, arvestame esitatud informatsiooniga kaitsetööstuspargi planeerimisel.</p>

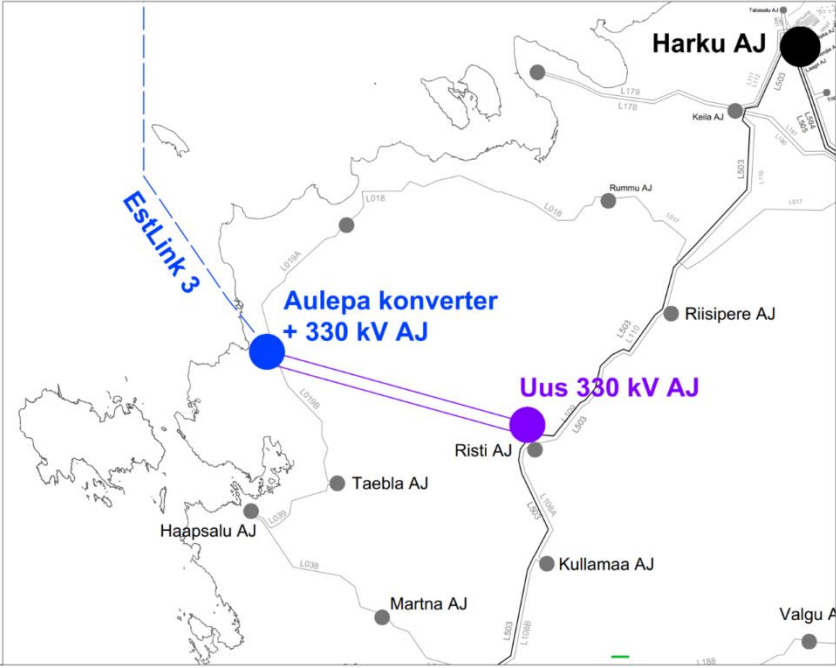
RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
 <p>Joonis 1. EstLink 3</p>	

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

6. Kati Naber

Kirja kuupäev: 14.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Palun leidke lisatud dokument seisukohaga eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamisele alal katastritunnusega 82602:005:0282.</p> <p>Palun arvestada seisukohti planeeringuala valikul prioritseerides elanike, kui Riigi eksistentsi tagajate, vajadusi, turvalisust ja jätkusuutlikkust.</p> <p>Vastulause lähtub allolevast planeeringu eelvalikuala kaalutlusest:</p> <p>REPi algatamise eesmärk on planeerida tööstuspark laskemoona, lahingumoon, lõhkematerjali ja lõhkeaine tootmiseks ning selle toimimiseks vajalik taristu ning määrata tingimused tööstuspargi ehitistele projekteerimistingimuste andmiseks. Planeeringuga kavandatakse tööstuspargi baastaristu terviklik ruumilahendus, sealhulgas ligipääsuteed, ning määratakse tööstuspargi alal laskemoona, lahingumoon, lõhkematerjali ja lõhkeaine tootmisega seotud rajatisteks sobivad asukohad ning ohtlike hoonete ohualad väljaspool tööstuspargi territooriumi.</p> <p>Pärnumaal kaitsetööstuspargile sobiv eelvalikuala asub Ermistu külas ja selle pindala on 228 hektarit. Ala paikneb hõredalt asustatud piirkonnas. Lähim tiheasustusala on ligemale nelja kilomeetri kaugusel Tõstamaa alevik. Audru alevik paikneb alast umbes 16 kilomeetrit eemal, Pärnu linn jääb linnulennult pea 22 kilomeetri kaugusele. Lähimad külad selle eelvalikuala ümbruses on Lõuka, Ermistu ja Soomra.</p> <p>Teine Pärnumaa eelvalikuala asub samas naabruses, Kõima ja Soomra külas ja laiub 269 hektaril. Tõstamaa alevik jääb ligemale seitsme kilomeetri kaugusele ja Audrusse on 13 kilomeetrit. Pärnu jääb linnulennult 18 kilomeetri kaugusele.</p> <p>NB! Mõlemate planeeringualade puhul tuleb arvestada, et tegemist osaga Natura 2000 võrgustikust ning planeeringu otsese või kaudse mõjuga nendele aladele.</p>	<p>Nõustume, et võimalusel mõju vältimine kohalikele elanikele on oluline ning REP ja KSH raames püütakse leida lahendus, mis mõjutaks kohalikke elanikke võimalikult vähe. Samas on kaitsetööstuspargi asukoha valikul ka teisi olulisi kriteeriumeid (mis on loetletud LS ja programmi ptk 4, lk 12). Sobivaim asukoht leitakse kõiki kriteeriumeid analüüsides REP asukoha eelvaliku käigus.</p> <p>Planeeringuala ei ole Natura alade võrgustikus, lähimad Natura alad asuvad Pärnu 1 planeeringualast ca 1,6km kaugusel (Nätsi-Võlla loodus- ja linnuala) ning Pärnu 2 planeeringualast 0,5 km kaugusel (Lindi loodusala). Mõjualas olevatele Natura aladele</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>1. Planeering mõjutab väga suurel määral kaitsealust looduskooslust ja vääriselupaiku rikkudes looduslikku tasakaalu.</p> <p>Lisatud väljavõtted keskkonnaportaali vastava otsingu ekraanikuvast ja link keskkonnaportaali kaardiotsingule vääriselupaikade ja kaitsealuste liikide kooslusest ja elupaikadest ühel nimetatud planeeringualadest katastri 82602:005:0282:</p> <p>https://register.keskkonnaportal.ee/register/search?phrase=82602:005:0282%20&objectType=PROTECTED_NATURE_OBJECT,PROTECTED_SPECIES_LOCALITY,VALUABLE_HABITAT,SENSITIVE_NATURE_AREA&status=kinnitatud&adsOid=CU00517324</p>	<p>viiakse läbi Natura eelhindamine ja vajadusel asjakohane hindamine.</p> <p>1. Vääriselupaikadega arvestatakse nii planeeringu koostamisel kui ka mõjude hindamisel. Neid käsitletakse ka taimestiku uuringus.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu		Kaitseministeeriumi seisukoht	
<div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 5px;"> Keskonnaportaal Abi </div> <div style="background-color: #0072bc; color: white; padding: 5px;"> Avaleht Andmed & kaart Dokumendid Teated Sisene </div>			
<h3>Detailotsing</h3>			
Otsisõna	Objekti tüüp	Id	Registrikood
82602:005:0282	4 tüüpi on valitud		
Nimetus	Asukoht		
	Pärnu maakond, Pärnu linn, Ermistu küla, Audru metsko		
Puhasta Otsi			
<h3>Vääriselupaigad</h3>			
Kuva valik kaardil Lae alla (CSV)			
☐	Nimetus	Registrikood	Asukoht
☐	VEP nr.160177	VEP160177	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	VEP nr.206945	VEP206945	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	VEP nr.160176	VEP160176	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	VFP nr.212505	VFP212505	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu				Kaitseministeeriumi seisukoht
Vääriselupaigad				
Kuva valik kaardil Lae alla (CSV)				
☐	Nimetus	Registrikood	Asukoht	
☐	VEP nr.160177	VEP160177	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.206945	VEP206945	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.160176	VEP160176	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.212595	VEP212595	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.L00863	VEPL00863	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.L00592	VEPL00592	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.L00591	VEPL00591	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.L01094	VEPL01094	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.160129	VEP160129	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.206961	VEP206961	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.160128	VEP160128	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.210008	VEP210008	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
☐	VEP nr.210007	VEP210007	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla	
13 tulemust				

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu					Kaitseministeeriumi seisukoht
Kaitsealuste liikide leiukohad					
 					
☐	Nimetus	Registrikood	Tüüp	Kaitsekategooria	Asukoht
☐	sulgjas ohik (Neckera pennata)	KLO9400663	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laanepüü (Tetrastes bonasia)	KLO9106712	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	kahkjaspunane sörmkäpp (Dactylophiza incarnata)	KLO9317384	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	sookurg (Grus grus)	KLO9107851	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laialehine neuuvaip (Epipactis helleborine)	KLO9317391	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laialehine neuuvaip (Epipactis helleborine)	KLO9317390	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	sulgjas ohik (Neckera pennata)	KLO9400861	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	hariik kopsusamblik (Lobaria pulmonaria)	KLO9700653	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	hiireviu (Buteo buteo)	KLO9120106	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	hariik ungrukold (Huperzia selago)	KLO9336914	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	hiireviu (Buteo buteo)	KLO9120131	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	händkakk (Strix uralensis)	KLO9120144	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	valgeselg-kirjurähn (Dendrocoptes leucotos)	KLO9113185	kaitsealuse liigi leiukoht	II kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	sulgjas ohik (Neckera pennata)	KLO9400662	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laanepüü (Tetrastes bonasia)	KLO9115047	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	hink (Cobitis taenia)	KLO9123405	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	teder (Lyrurus tetrix)	KLO9127838	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laanepüü (Tetrastes bonasia)	KLO9115048	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	laanepüü (Tetrastes bonasia)	KLO9115051	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	pruunikas pesajuur (Neottia nidus-avis)	KLO9349146	kaitsealuse liigi leiukoht	III kategooria	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
					

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu								Kaitseministeeriumi seisukoht
Kaitstavad loodusobjektid								
 Kuva valik kaardil Lae alla (CSV)								
☐	Nimetus	Registrikood	Tüüp	Kaitse staatus	Maismaa pindala	Veeosa pindala	Pindala kokku	Asukoht
☐	Tõhela-Ermistu LKA, Ermistu järve pv.	KLO1101942	kaitseala vöönd- piiranguvöönd	kaitsealune	60,9 ha	0,1 ha	61 ha	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla
☐	Männiku jõgi	KLO3002536	kaitsealuse liigi kudemis- ja elupaik	kaitsealune		7,3 ha	7,3 ha	Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Lõuka küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Päraküla küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Seliste küla
☐	Nätsi-Võlla LKA, Männikuste skv.	KLO1100545	kaitseala vöönd- sihtkaitsevöönd	kaitsealune	110,8 ha	0 ha	110,8 ha	Pärnumaa, Pärnu linn, Alu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla
☐	Tõhela-Ermistu looduskaitseala	KLO1000737	kaitseala- looduskaitseala	kaitsealune	2458,3 ha	775,3 ha	3233,6 ha	Pärnumaa, Lääneranna vald, Kanamardi küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Kilgi küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Lõuka küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Päraküla küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Rammuka küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ranniku küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõhela küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõlli küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tostamaa alevik
☐	Tõhela-Ermistu LKA, Tõhela-Ermistu skv.	KLO1101936	kaitseala vöönd- sihtkaitsevöönd	kaitsealune	888,6 ha	672,6 ha	1561,2 ha	Pärnumaa, Lääneranna vald, Kanamardi küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Rammuka küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ranniku küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõhela küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tostamaa alevik
☐	Tõhela-Ermistu LKA, Rammuka skv.	KLO1101937	kaitseala vöönd- sihtkaitsevöönd	kaitsealune	1306,5 ha	0,2 ha	1306,7 ha	Pärnumaa, Lääneranna vald, Kanamardi küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Kilgi küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Rammuka küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ranniku küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõhela küla
☐	Tõhela-Ermistu LKA, Järveäärese pv.	KLO1101941	kaitseala vöönd- piiranguvöönd	kaitsealune	56,4 ha	2,4 ha	58,8 ha	Pärnumaa, Lääneranna vald, Kanamardi küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõhela küla
☐	Nätsi-Võlla looduskaitseala	KLO1000201	kaitseala- looduskaitseala	kaitsealune	11407,8 ha	209,5 ha	11617,3 ha	Pärnumaa, Lääneranna vald, Kalli küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Kidise küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Nätsi küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Palatu küla; Pärnumaa, Lääneranna vald, Peantse küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Alu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Aruvälja küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Eassalu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Ermistu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Kiraste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Kärbu küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Kõima küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Männikuste küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Soeva küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Soomra küla; Pärnumaa, Pärnu linn, Tõhela küla
								
<p>2. Juhin tähelepanu, et haldusüksustes kehtivad juba üldplaneeringud, mis arvestavad tööstusala vajalikkust, sobivust ning on kogukonnaga eelnevalt kooskõlastatud (kinnitatud tööstusala planeeringud) ja sellest tulenevad inimeste pikaajalised ootused selle piirkonna kasutamiseks, investeeringuteks nagu näiteks kinnisvara soetamine looduskestlikku keskkonda, siseturismi arendused jne. Sellega seoses soovitatakse tungivalt kaaluda juba kehtivaid</p>								<p>2. Riigi eriplaneering on kõrgema tasandi planeering, mis põhjendatud juhtudel võib kavandada tegevusi asukohtades, mida üldplaneeringutega ei ole ette nähtud. Kehtivates</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>tööstusplaneeringuid sobiva asukoha valikul, mitte kahjustades järjekordset riigi looduskooslust ega elanike huve, ohutust ning tuleviku ootusi.</p> <p>Lähtuvalt eeltoodust olen mina, Kati Naber ning kohalike elanike esindusgrupp vastu antud planeeringu realiseerumisele Pärnu maakonna eelvalikualadel.</p>	<p>planeeringutes ei ole ette nähtud tööstusala, mis sobiks kaitsetööstuspargi arendamiseks. Traditsioonilisse tööstusparki teiste tootmiste kõrvale laskemoona ja lahingumoonatootmine üldjuhul ei sobi, tulenevalt rangematest nõuetest selle rajamisele ja paiknemisele. Planeeringuala määrates otsiti üle Eesti asukohti erinevate kriteeriumite järgi, mis on kirjeldatud lähteseisukohtade ja programmi ptk 3 alguses. Kriteeriumitele vastavaid alasid on Eestis piiratud hulk. Neljast välja valitud planeeringualast on kaks seejuures endist või praegust mäetööstuse ala: Põhja-Kiviõli ja Aidu karjäärid Lüganuse vallas, st et kaalutakse ka alasid, kus looduslik mõju oleks eeldatavalt väga väike.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

7. Keskkonnaamet

Kirja nr ja kuupäev: 15.11.2024 nr 6-5/24/1059-8

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Keskkonnaamet esitab järgmised ettepanekud avalikustatud LS ja programmi kohta:</p> <p>1. LS ja programmis (sissejuhatus, ptk-d 1, 4, 6) on kirjutatud, et Kaitseministeeriumi kui planeeringu koostamise korraldaja kavatsus on REP kehtestada asukoha eelvaliku alusel vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 271 lg-le 1 ja seepärast lahendatakse REP-i asukoha eelvaliku etapis kõik asjakohased PlanS § 126 lg 1 kohased ülesanded. Kavas on loobuda REP-i teisest etapist ehk detailselt lahendusest, millest tulenevalt REP-i asukoha eelvaliku KSH aruanne koostatakse detailsusastmes, mis võimaldaks valitud alal planeeringu elluviimist projekteerimistingimuste alusel. Siiski on ka kirjas, et kui planeerimismenetluses ei ole võimalik detailse lahenduse koostamisest loobuda, koostatakse pärast asukoha eelvaliku otsuse ja mõjude hindamist, sh KSH esimese etapi aruande vastuvõtmist, REP-i detailne lahendus asukoha eelvaliku etapis valitaks osutunud tööstuspargi asukohale.</p> <p>Märgime, et PlanS § 271 annab võimaluse REP-i kehtestamiseks asukoha eelvaliku otsuse alusel ning annab eeldused, mis selle menetluse rakendamiseks peavad olema täidetud. Sellest tulenevalt palume lisada LS ja programmi täpsustus, et REP-i võib mh kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning REP-i kehtestaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ega kaitse-eesmärki (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 45 lg 2). See kehtib olenemata sellest, kas REP-i koostamisel läbitakse ka detailse lahenduse etapp või mitte. Ehk, kui otsustatakse loobuda detailse lahenduse etapist, siis peab REP-i asukoha eelvaliku etapis läbiviidav KSH koos Natura hindamisega vastama kõikidele nõuetele ehk andma ka vastuse, kas ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele on välistatud või mitte. Samuti peavad REP-i kehtestamiseks olema ka muud keskkonnamõjud (lisaks Natura 2000 võrgustiku aladele) hinnatud täpsusastmes, mis võimaldab planeeringu kehtestamisel teha järeldusi olulise negatiivse keskkonnamõju osas.</p>	<p>1. Ettepanekuga arvestatakse ja programmi viiakse täpsustus sisse.</p>
<p>2. LS ja programmi ptk-i 4 kohaselt: „REPi kehtestamisel peab olema võimalik projekteerimistingimused anda nii tööstuspargi baastaristule kui tööstuspargis tegutsevate ettevõtete tootmisehitistele. Kui tööstuspargis tegutseva ettevõtte tootmisprotsessi ja -ehitiste kohta ei ole REPi koostamise käigus piisavalt infot, siis antakse selle ettevõtte ehitistele projekteerimistingimused eraldi. Kui mõne ettevõtte puhul (näiteks A-kategooria ettevõtte, mille puhul keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) on KeHJS § 3 lg 1 p 1 järgi kohustuslik) ei ole võimalik ilma keskkonnamõju hindamata projekteerimistingimusi anda, siis pannakse projekteerimistingimustesse nõue, et ehitusprojektile tuleb teha KMH.“</p>	<p>2. Täname kommentaari eest. Täpsustame LS ja programmi sõnastust.</p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Juhime tähelepanu, et KeHJS-i §-de 3 ja 11 kohaselt KMH algatatakse ning tehakse mõne tegevusloa taotluse menetlemise käigus. KeHJS § 26¹ võimaldab KMH-d teha ka enne tegevuslubade taotluste esitamist (nt projekteerimise käigus), mis võib olla vajadusel mõistlik, kuid KeHJS-i kohaselt saab see toimuda üksnes arendaja vaba tahte alusel. Seega, projekteerimistingimustega ei ole võimalik seada LS ja programmis nimetatud nõuet. Palume LS ja programm üle vaadata ja korrigeerida lähtuvalt KeHJS-i regulatsioonist ning sellega arvestada REP-i koostamisel.</p>	
<p>3. LS ja programmi ptk-s 4 on öeldud, et potentsiaalselt mõjutatav keskkond (st mõjutatavad keskkonnamelemendid, võimaliku mõju vastuvõtjad) on kirjeldatud eelvalikualade kaupa ptk-s 5.2. Alade juures on kirjeldatud lähimaid kaitstavaid alasid, Natura 2000 võrgustiku alasid jms. Samas ei tule LS ja programmist ning selle lisadest välja, kui kaugele kavandatava tegevuse eeldatavad mõjud (nt mürahäiring, kuivenduse mõju jne) võivad ulatuda ja seetõttu ei ole selge, millises raadiuses tuleb mõju üldse hinnata ning kas LS ja programmis on nimetatud nt kõik kaitstavad alad, millele on vajalik REP-i ja selle mõju hindamise (sh KSH) raames mõju analüüsida. Ei ole ka selge, kas mõjusid hinnatakse kõikidele eelvalikualade juures nimetatud kaitstavatele aladele ja liikidele või mitte.</p> <p>LS ja programmi lk 16 on kirjas: „Tulenevalt käesolevas REPis ja KSHs kasutatud metoodikast on strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju valdavas osas välistatud juba käesoleva (programmi) etapiga – nagu eespool selgitatud on käesolevas etapis läbi viidud esialgne analüüs lähtuvalt loodus- ja inimkeskkonna piirangutest. See analüüs sisaldab juba oluliste kaitstavate keskkonnaväärtuste (kaitsealad, liigid jne) välistamist ning ka piisavaid puhveralasid, seda nii loodusväärtustest kui ka inimasustusest, vältimaks häiringute olulist mõju inimese tervisele (vt täpsemalt sobivate eelvalikualade täpsustamine – ptk 5.1).“</p> <p>Nõustume, et eelvalikualasid kitsendati oluliste kaitstavate loodusväärtustega (kaitsealad, hoiualad, I ja II kaitsekategooria liikide elupaigad) kattuvate alade väljajätmisega eelvalikualadest, kuid kuna pole selge tegelike mõjude ulatus, siis ei ole korrektne programmi etapis öelda, et oluline keskkonnamõju on juba välistatud. Tõenäoliselt on juba praeguses etapis teada (eeldatavalt) kaasnevate häiringute (nt müra) võimalik ulatus ning saab välja tuua raadiuse, mille ulatuses on vajalik mõjusid hinnata.</p> <p>Toome ka välja, et LS ja programmi lisades olevate linnustiku ja loomastiku uuringu lähteülesannete kohaselt on uuringud kavas teha eelvalikualade piires ning vajadusel tundlike liikide osas mõjualas. Taimestiku uuring on kavas teha eelvalikuala piires. Kuna tegemist on andmete koondamisega ning tegevusel on eeldatavalt mõju eelvalikualast väljaspool (müra, võimalikud ligipääsuteed ja elektriliitumised, osadel aladel kuivendus), on vaja koondada andmed ja hinnata mõju ka eelvalikualast väljaspool, s.o olulise mõjuala piires.</p>	<p>3. Programmi sõnastust täpsustatakse mõjuala ulatuse osas. Programmi etapis on loetud eeldatavas mõjualas olevateks programmis käsitletud kaitstavad objektid, kuid asukoha eelvaliku etapis täpsustub tegevuse iseloomuga koos ka mõjuala ulatus (nt katseplatsi paigutus täpsustab müra mõjuala ulatust, mida programmi etapis veel piiritleda ei saa jne) ning sellest tulenevalt ka käsitletavat objektid.</p> <p>Leiame, et eelvalikualade kavandamine lähtuvalt loodus- ja inimkeskkonna piirangutest planeeringu algfaasis on heaks võimaluseks kujundada maksimaalselt väikeste</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Lähtudes eelnevast palume LS ja programmis ning selle lisades välja tuua iga hinnatava alateema või mõju kaupa, milline on mõjuala ulatus ning kui suurel alal uuringuid tehakse ja mõju hinnatakse.</p>	<p>mõjudega planeeringulahendus ja tööme seda välja ka programmis. Programmis on öeldud, et sellise lähenemisega on oluline mõju <u>valdavas osas</u> välistatud, mis ei tähenda, et kogu olulise mõju puudumist saaks programmi etapis juba välistada.</p> <p>Arvestades asjaolu, et mõjuala täpsustub asukoha eelvaliku etapis, siis programmi etapis täpseid mõjualasid igas mõju aspektis paika ei ole võimalik panna.</p>
<p>4. LS ja programmi ptk-s 4 on kirjutatud, et kõik REP-i asukoha eelvaliku etapis tehtavad uuringud (loomastik, linnustik, taimestik, Pärnu linna eelvalikualade arheoloogiline eeluuring) koostatakse olemasoleva andmestiku baasil. Samuti on LS ja programmi lisades olevates uuringute lähteülesannetes/kavadest märgitud, et uuringud koostatakse olemasoleva andmestiku baasil n-ö eksperthinnangu vormis ja see annab sisendi REP-i asukohavaliku protsessi, mõjude hindamisse, vajadusel kavandatakse leevendavaid meetmeid ning kaardistatakse riskid. Lisaks on lähteülesannetes öeldud, et uuringud viiakse läbi kameraalselt kaardimaterjalide ja andmebaaside põhjal, milles kaardistatakse leiukohad ja väärtused, mida kaitsetööstuspargi rajamine võib eeldatavalt mõjutada ja analüüsitakse neid.</p> <p>Antud juhul on tegu suuresti andmete koondamisega (eeldatavalt koos analüüsiga). Märkime, et REP-i mõjude hindamisel tuleb analüüsida, kas olemasolev teave on piisav REP-i mõjude hindamiseks ja vajadusel tuleb teha lisauuringud koos välitöödega, mis võimaldab REP-i koostamisel ning kehtestamisel teha asjakohase teabe alusel järeldusi REP-i elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju osas. Samuti saab REP-ga vajadusel näha ette tingimused järgnevateks faasideks, nt tegevusloa etapiks. Seega, LS ja programmis viidatud riskide hindamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata</p>	<p>4. Sellega on arvestatud. Loodusuuringute lähteülesannetes on toodud: Vajadusel esitatakse mõjude leevendusmeetmed ning tuuakse välja riskid (nt andmete ebapiisavus, väliuuringute läbiviimise vajadus jm).</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
andmete piisavuse hindamisele ja potentsiaalsete (seni leidmata) looduskaitsete väärtuste jm prognoosimisele, mille alusel saab hinnata väliuuringute läbiviimise vajadust. Palume sellega arvestada REP-i koostamisel ja mõjude hindamisel ning LS ja programmi koostamisel.	
5. LS ja programmi lk 12 toodud võrdluskriteeriumite loetelu tuleb täpsustada, lisades sinna nt mõju linnustikule.	5. Arvestatakse. „Mõju linnustikule“ lisatakse ptk 4, alajaotisesse „Eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju“ (mitte lk 12, kus on toodud üldistatud võrdluskriteeriumid).
6. LS ja programmi alaptk-st 5.2.2 ei selgu, kas Pärnu 2 ala puhul planeeritakse hinnata mõju Lindi looduskaitsealale, Pottsepa must-toonekure püsielupaigale ja planeeritavale Pottsepa kassikaku püsielupaigale. Palume see välja tuua.	6. Arvestatakse. Programmi sõnastust täpsustatakse mõjuala ulatuse osas. Täpsemalt, programmi etapis on eeldatavas mõjualas olevateks loetud programmis käsitletud kaitstavad objektid (s.h ka Lindi looduskaitseala, Pottsepa must-toonekure püsielupaik ja planeeritav Pottsepa kassikaku püsielupaik), kuid mõjuala täpsustumisel KSH koostamisel täpsustub tegevuse iseloom ja sellest tulenevalt võib täpsustuda ka hindamise vajadus.

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>7. LS ja programmi alaptk-s 5.2.3 on kirjutatud, et: „Natura 2000 rahvusvahelise kaitsealade võrgustikust on lähimaks Mustjärve raba loodusala (kattub eelpool välja toodud Mustjärve raba hoiualaga)“. Märkime, et lisaks nimetatud hoiualale jääb Mustjärve raba loodusalale ja piirneb Piirsalu eelvalikualaga Annamõisa metsise püsielupaik, mis tuleb samas alapeatükis nimetada ja mõju hindamisel arvestada.</p>	<p>7. Programmi täiendamise vajadus puudub, kuna Annamõisa metsise püsielupaiga käsitus on seal olemas, ptk 5.2.3. loodusvääruste kirjelduse esimeses lõigus järgnevas sõnastuses: <i>Konkreetse metsise leiukohaga on seotud Annamõisa metsise püsielupaik ja Mustjärve raba mängupaik, mis mõlemad piirnevad Piirsalu planeeringualaga.</i> Eelnevate kommentaaride alusel on täiendatud ka mõjuala ulatus, s.t programmi etapis on eeldatavas mõjualas olevateks loetud programmis käsitletud kaitstavad objektid. Mõjuala ulatus täpsustub KSH aruande koostamise etapis.</p>
<p>8. LS ja programmi ptk-s 2 on antud REP-ga kavandatava tegevuse kirjeldus, millest järeldub, et lisandub ka mürahäiring. Oleme seisukohal, et müra ja teiste häiringute mõju tuleb Piirsalu eelvalikuala lähistel kindlasti hinnata ka Mustjärve raba tetredele (vajalik müra modelleerimine). Palume LS ja programmi alaptk-s 5.2.3 täiendada.</p>	<p>8. Arvestatakse. Mustjärve raba uue tedre leiukoha (KLO9134722) info lisatakse programmi.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	Kavandatava tegevuse müra mõjuala määratlemiseks ja mõju hindamiseks viiakse läbimüra modelleerimine.
<p>9. LS ja programmi alaptk 5.2.3. Piirsalu eelvalikualast on praeguseks metsise mänguala välja lõigatud, kuid tegevus on planeeritud kohe vahetult mänguala kõrvale liigi elupaigaga kattuvale alale. Lisaks on läheduses lasketiir ja metsise elupaigast kirdes liivakarjäär, kus soovitakse kaevandamisala laiendada kuni metsise püsielupaiga piirini. Piirsalu eelvalikuala kõrval olev metsise mäng on piirkonnas kõige esinduslikum.</p> <p>Lk 17 allmärkuses nr 11 on kirjas: „Kaitstavate liikide EELISes registreeritud leiukohtadest olid välistavaks kriteeriumiteks I ja II kaitsekategooria liikide leiukohad, v.a metsise leiukoht Piirsalu planeeringualal (KLO9102172), vt selgitust ptk 5.2.3. III kaitsekategooria liikide leiukohti välistava kriteeriumina ei arvestatud.“ Alaptk-s (lk 23) on kirjas, et Piirsalu eelvalikualale „ulatub erandina siiski II kaitsekategooria linnuliigi, metsise, leiukoht, mida asukoha eelvaliku käigus konkreetses asukohas ei käsitletud välistava kriteeriumina“ ja selle kohta on allmärkus „Keskkonnaameti metsise eksperdi, Agu Leivitsaga, koosoleku (30.08.2024) tulem“.</p> <p>Keskkonnaamet on seisukohal, et piirkonna kõige esinduslikum metsisemängu häiritakse oluliselt, sest liigile sobiv ala on seal väga piiratud ja hüvitusala leidmine ei ole tõenäoline. Kui Piirsalus kaitsetööstuspargi planeerimisega soovitakse edasi liikuda, tuleb koostada hüvituskava ja leida hüvitamiseks sobivad alad. Hüvitada tuleb metsise asurkonna suurus (15 aasta jooksul mängus loendatud maksimaalne kukkede arv). Selle võimalikkust saab hinnata ja planeerida üksnes metsakanaliste ekspert, kel on liigiga praktiline kogemus ja on ka ise liigi teadusartiklite autor ja/või teadusuuringutes osalenud.</p>	9. Teadmiseks võetud.
<p>10. Teeme ettepaneku LS ja programmi lisa olevat linnustiku uuringu lähteülesannet/kava täiendada selliselt, et hinnatakse ka tööstuspargi kasutusaegset müra ja vibratsiooni mõju Pärnu ja Piirsalu alade puhul (eriti I ja II kaitsekategooria liikide puhul). Nt Pärnu 1 ala korral peab linnustiku uuringus olema käsitletud müra ja vibratsiooni mõju must-toonekurele ja kanakullile; Pärnu 2 ala korral kassikakule, must-toonekurele ja kanakullile.</p>	10. Võetakse arvesse. Lähteülesannet täiendatakse ja lisatakse, et Piirsalu ja Pärnu planeeringualade puhul antakse ka tööstuspargi kasutusaegse müra ja vibratsiooni mõju hinnangud (eeskätt I ja II

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	kaitsekategooria liikidele) lähtudes kavandatava tegevuse sisust, mõjuala ulatusest ja liikide tundlikkusest.
<p>11. LS ja programmi lisas olevast loomastiku uuringu lähteülesandest/kavast jääb ebaselgeks, milliseid liigirühmi käsitletakse. Kas arvestatud on ka kaitse all mitte olevate liikidega, sh ulukitega või mitte. Palume täpsustada. Dokumentis nimetatud andmebaasidest ei saa infot ulukite kohta, selleks tuleb suhelda kohalike jahiseltsidega.</p>	<p>11. Loomastiku uuringu põhiohk on kaitstavatel liikidel, kuid võimalusel kasutatakse kättesaadavat infot ka mittekaitstavate liikide, sh ulukite kohta. Ulukite kohta detailse info hankimine ja analüüsimine ei anna lisaväärtust mõju olulisuse hindamise ning ebasoodsa mõju leevendamise kontekstis. Mõju ulukitele käsitletakse kaudselt siiski taimestiku ja loomastiku uuringutes rohevõrgu käsitluses.</p>
<p>12. LS ja programmi lisas olevas taimestiku uuringu lähteülesandes/kavas ei ole nimetatud rohevõrgustikku. Palume täpsustada, et kas seda on kavas analüüsida eraldi.</p>	<p>12. Arvestatakse. Rohevõrgustiku käsitlus mõnevõrra erinevast vaatenurgast on kavandatud nii taimestiku- kui ka loomastiku uuringus.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	Taimestiku uuringu lähteülesannet täpsustatakse ja lisatakse rohevõrgu teema.
<p>13. REP-i Pärnu alad asuvad maaparandussüsteemide maa-alal. Seega on sinna ehitamisel ilmselt vajalik nii maaparandussüsteemide rekonstrueerimine, kui ka osaline ümberehitamine. Taimestiku uuringu käigus tuleb sellisel juhul anda hinnang ka kuivenduse mõjule REP-i alasid ümbritsevatele loodusväärtustele. Palume LS ja programmi selles osas täiendada.</p>	<p>13. Maaparandussüsteemide toimimine on vastavalt kehtivale seadusandlusele vajalik tagada, mis võib kaasa tuua nii rekonstrueerimise kui ka ümberehitamise vajaduse. Taimestiku uuringu koostamise ajal ei ole veel teada täpsed maaparandussüsteemide lahendused, kuid taimestiku uuring toob olemasolevale teabele tuginedes välja kuivenduse mõjule tundlikud kasvukohad/kooslused, kui neid peaks mõjualas asuma, ning seab tingimused nende säilitamiseks. Täpsustus viiakse taimestiku uuringu lähteülesandesse.</p>
<p>14. LS ja programmi lisan olevates uuringute lähteülesannetes ei ole käsitletud seeni, samblaid, samblikke. Palume täiendada.</p>	<p>14. Taimestiku uuringus käsitletakse ka seente, samblike ja sammalde kohta</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>15. Märkime, et LS ja programmi lisas olevas linnustiku uuringu lähteülesande lõpus nimetatud eksperdid ei ole ornitoloogid. Ekspert hinnang tuleb kindlasti koostada pädeva liigieksperti poolt. Eksperti puhul eeldame vastava liigirühma bioloogia tundmist ja vaatluste kogemust. Eriti selleks, et hinnata mõjusid, vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid ning kaardistada riskid. Liigieksperti saab nt lugeda pädevaks juhul, ekspert on varasemalt osalenud vähemalt ühes röövlindude teemalises uuringus viimasel kümnel aastal (kriteeriumiks aruande autorlus või kaasautorlus) või on ekspert autor (kaasautor) vähemalt ühes metsalindude teemalises eelretsenseeritud ajakirjas ilmunud teadusartiklis viimasel kümnel aastal. Eksperti pädevusnõudeks võib samuti lugeda seda, kui on osaletud kolmes seires ja osalemist vastava liigi töörühmades. Metsise osas on vajalik vähemalt metsakanaliste eksperti tase, et oleks võimekus hinnata mõjusid, vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid ning kaardistada riskid, aga ka hinnata, kas on võimalik üldse kompenseerida tekkivat kahju Piirsalu metsise asurkonnale. Sama põhimõtte kehtib ka teiste liigirühmade puhul.</p> <p>Palume üle vaadata. Nt linnustiku uuringus peab olema kaasatud pädev(-ad) ornitoloog(-id), kes annab(-vad) hinnangu kassikaku, must-toonekure, kanakulli, metsakanaliste jt kohta. Ekspertid oleks otstarbekas kooskõlastada Keskkonnaametiga.</p> <p>Sama märkus kehtib ka teiste liigirühmade korral.</p>	<p>olemasolevat andmestikku. Täpsustus viiakse uuringu lähteülesandesse.</p> <p>15. Ei arvesta. Planeeringu lähenemine on selline, et uuringud tehakse olemasoleva info põhjal ja see pädevus on uuringute koostajatel olemas. Esmaseks eesmärgiks on planeeringu käigus leida kaitsetööstuspargi jaoks ala, kus ka olemasoleva info põhjal koostatavate elustiku uuringute põhjal on võimalik anda ammendav sisend kaitsetööstuspargi asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise jaoks. Kui jääb olulisi lahtisi küsimusi ja teemasid, mida ei ole võimalik selliselt lahendada, siis seatakse tingimused ja/või täpsemate uuringute läbiviimine (sh vajadusel liigiekspertide osalusel</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	inventuurid, eksperthinnangud).
<p>16. Planeeringuala jääb mitmete veekogude kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndisse. Kuigi looduskaitseaduse (LKS) § 38 lg 51 kohaselt ei laiene ehituskeeld kehtestatud REP-i alusel ehitatavale ehitistele, tuleb siiski hinnata kavandatava tegevuse mõju ka LKS § 34 sätestatud ranna ja kalda kaitse eesmärgile. Juhul, kui tegevusi kavandatakse ka veekogude veekaitsevööndis, siis tuleb mõju hinnata ka veeseaduse (VeeS) § 118 lg 1 sätestatud veekaitsevööndi eesmärgile. Oluline ebasoodne mõju veekogudele tuleb välistada. Vajadusel tuleb kavandada ebasoodsat keskkonnamõju leevendavaid meetmeid. Palume sellega arvestada LS ja programmis.</p>	<p>16. Arvestatakse, täiendatakse programmi ptk 4 alajaotise „Eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju“ sõnastust.</p>
<p>17. LS ja programmi ptk-i 1 kohaselt: „Algamise otsuse järgi peab kaitsetööstuspark võimaldama vähemalt ühe A- või B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte tootmisrajatist, mida tulenevalt sellest, et ettevõtetes käideldakse plahvatusohtlikke aineid, käsitletakse olulise ruumilise mõjuga ehitisena.“</p> <p>Ptk-s 4 järgi: „Lõhkeainetehase puhul tuleb arvestada võimalike täiendavate alamkriteeriumitega nt tehnilise teostatavuse puhul piisava hulga vee ja energia kättesaadavus ja looduskeskkonna puhul jäätmete puhastamine ja puhastatud vee loodusesse tagasi laskmine.“ ja „Lõhkeaine tootmiseks sobivaima asukoha eelvaliku käigus arvestatakse, et lõhkeaine tootmiseks kulub tõenäoliselt rohkem vett ja energiat kui laskemoona tootmiseks. Seega on lõhkeaine tootmise keskkonnamõju eeldatavalt suurem kui laskemoona tootmise oma, mis omakorda võib tähendada seda, et lõhkeainetehasele tuleb leida laskemoona tootmisest eraldiseisev asukoht.“</p> <p>Lähtudes eelnevast lõhkeainetehase puhul on võrdluskriteeriumide juures (võimalike täiendavate alamkriteeriumite vajadusena) märgitud piisava hulga vee olemasolu ja jäätmete puhastamist ja puhastatud vee loodusesse tagasi laskmist. Palume täpsustada, kas sellega mõeldakse reovee puhastust ja heitvee, sh ohtlike ainete – keemiatööstus – suublasse juhtimist? Arvestama peab, et niipalju, kui võetakse vett, tekib ka reovett, mida on vaja puhastada ja suublasse juhtida. Tuleb arvestada ka suubla vastuvõtuvõimega. Kui suur hulk vett on piisav? Kas kasutatakse põhjavett või võetakse (osa) vett pinnaveekogust (nt karjääriveekogud)? Arvestada teiste piirkonna veetarbijatega.</p> <p>Põhjaveevõtt eeldab põhjaveevarude uuringut. Piirsalu, Pärnu 1 ja Pärnu 2 eelvalikualadel ei ole kehtestatud põhjaveevarusid, Põhja-Kiviõli ja Aidu eelisarendusalade korral kinnitatud põhjaveevarud kehtisid kuni 2020. aastani. VeeS § 204 lg 1 kohaselt tuleb põhjaveevaru hinnata juhul, kui põhjaveehaarde või kehtestatud põhjaveevaruga ala veevõtt ühest põhjaveekihist on suurem kui 500 kuupmeetrit ööpäevas. VeeS § 204 lg 2 sätestab, et põhjaveevaru võib hinnata ka juhul,</p>	<p>17. Täname täpsustavate kommentaaride eest. Ettepanekus täpsustatud mõjudega arvestatakse kaitsetööstuspargi ja lõhkeainetehase asukoha valikul ja mõjude hindamisel. Kui käesoleva planeeringu ja KSH käigus ei ole võimalik kõiki eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid piisava detailsusega hinnata, antakse tingimused täiendava mõjuhindamise (KMH) läbiviimiseks järgnevates etappides.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>kui põhjaveehaarde veevõtt ühest põhjaveekihist on väiksem kui 500 kuupmeetrit ööpäevas ja selline veevõtt põhjustab või võib põhjustada põhjaveekihis vee liigvähendamist.</p> <p>Heitvee puhastamisega, sh ohtlike ainete-, keemiatööstuse- suublasse juhtimisel tuleb arvestada mõju ka olemasolevale Aidu karjääri veesportikeskusele ning Põhja-Kiviõli ja Aidu piirkonnas sellega, et tegemist on kaitsmata põhjavee alaga. Piirsalus on esimene aluspõhjaline Ordoviitsiumi lubjakivimite põhjaveekiht nõrgalt kaitstud. Pärnu eelvalikualadel on Maa-ameti 1:400 000 geoloogilise baaskaardi alusel põhjavesi suhteliselt kaitstud. Lisaks on seotud karjääri tehisiärv Ojamaa jõega (VEE1068700), mille keemiline ja ökoloogiline seisund 2019. aasta seisuga on halb. Põhja-Kiviõli planeeritud piirkond asub Erra jõe (VEE1070200) valgadal (pinnaveekogumi kood 1070200_1), mille nii keemiline kui ökoloogiline seisund on hinnatud 2019. aastal halvaks.</p> <p>Planeeritavate tegevuste (sealhulgas arvestades ka teede ja uute kraavide rajamist, olemasolevate kraavide ümberehitamist) mõju hindamisel pinnaveele tuleb välja tuua mõju ala veerežiimi muutusele ning seeläbi mõju lähedal asuvatele veekogudele. Samuti tuleb hinnata planeeritavate tegevuste mõju veekogude kvaliteedile. Vajalik on analüüsida keemiatööstusega seotud riske vooluveekogudele kui ka põhjaveele (üldisemalt veekeskkonnale). Vajadusel tuleb kavandada olulist keskkonnamõju leevendavaid meetmeid.</p> <p>Samuti peab arvestama veemajanduskavas 2022–2027 määratud põhjaveekogumite ja pinnaveekogumite seisundiga, mis ei tohi planeeritavate tegevuste käigus halveneda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogum Lääne-Eestis (hea koondseisundiga); 2) Kambriumi-Vendi põhjaveekogum (hea, kuid ohustatud koondseisundiga); 3) Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekogum Devonkihtide all Lääne-Eesti vesikonnas (hea koondseisundiga); 4) Kesk-Alam-Devoni põhjaveekogum Lääne-Eesti vesikonnas (hea koondseisundiga); 5) Ordoviitsiumi Ida-Viru põlevkivibasseini põhjaveekogum (halb koondseisund); 6) Kambriumi-Vendi Voronka põhjaveekogum (halb koondseisund); 7) Ordoviitsiumi-Kambriumi Virumaa põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas (hea koondseisund); 8) Erra jõe pinnaveekogum (pinnaveekogumi kood 1070200_1, koondseisund halb); 9) Ojamaa jõe pinnaveekogum (pinnaveekogumi kood 1068700_1, koondseisund halb); 10) Piirsalu-Kõrtsioja pinnaveekogum kood 1102100_1, koondseisund hea); 11) Männiku jõe pinnaveekogum Männiku (pinnaveekogumi kood 1121400_1, koondseisund hea); 12) Piirsalu jõgi ja Männiku jõgi on kogu ulatuses kantud lõheliste kudemis- ja elupaikade nimistusse. <p>Palume eeltooduga arvestada LS ja programmis ning REP-i koostamisel.</p>	

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukohta eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>18. Kuna praegu ei ole teada, milline on planeeritavate tegevuste reoveekäitlus, siis märgime, et veekogusse või pinnasesse juhitava vee saastenäitajad peavad vastama keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (määrus nr 61) lisas 1 esitatud piirväärtustele või reovee puhastusastmetele sõltuvalt reoveekogumisala koormusest. Kui reoveekogumisala puudub, lähtutakse saastenäitajate piirväärtuste või puhastusastmete määramisel reoveekogumisala koormuse asemel reoveepuhasti koormusest ning reoveepuhasti koormuse puudumise korral saasteallika koormusest (määruse nr 61 § 5 lg 2 ja 3). Palume sellega arvestada.</p>	<p>18. Täname täpsustava kommentaari eest, arvestame sellega kaitsetööstuspargi ja lõhkeainetehase asukohta valikul ja mõjude hindamisel.</p>
<p>19. Kuna praegu ei ole teavet, milline on planeeritava alal (tööstused, laoplatid, erihooned, suurõnnetuste ohuga ettevõtted) sademeveekäitlus, siis juhime tähelepanu, et sademevee ärajuhtimisel tuleb arvestada planeeritava tegevuse iseloomuga ja näha ette abinõud sademeveega uhutavate tahkete osakeste, naftasaaduste ning ohtlike ainete suublasse kandumise tõkestamiseks. Suublasse juhitud sademevesi peab vastama määruses nr 61 sätestatud sademevee saasteainesisalduse piirväärtustele (VeeS § 129 lg 4 ja 5). Heitvee ja sademevee juhtimiseks maaparandussüsteemi on vajalik Põllumajandus ja Toiduameti kooskõlastus maaparandusseaduse kohaselt (määruse nr 61 § 7 lg 4 ja § 8 lg 4). Palume sellega arvestada.</p>	<p>19. Täname täpsustava kommentaari eest, arvestame sellega kaitsetööstuspargi ja lõhkeainetehase asukohta valikul ja mõjude hindamisel.</p>
<p>20. Palume REP-i koostamisel üle vaadata ja käsitleda ka keskkonnakaitsealuste (nt keskkonnakompleksluba) taotlemise vajadust (A- või B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte), et sellega arvestada.</p>	<p>20. Täname kommentaari eest. REP-i koostamisel arvestatakse ja täpsustatakse ka keskkonnalubade vajadust.</p>
<p>21. REP-iga kavandatakse mh tööstust, kuid LS ja programmis ei ole käsitletud mõju välisõhule (saasteainete levik, müra). Ka ei sisalda LS ja programmis (lk 12) toodud võrdluskriteeriumid välisõhu valdkonna keskkonnariske. Samas on LS ja programmi lk 3–4 kohaselt kavas REP-i koostamisse ja mõju hindamisse kaasata müra ning välisõhu ekspert. Samuti ei ole esitatud põhjendus, miks ei ole puudutatud keskkonnamõju välisõhule. Küll võib LS ja programmi ptk-s 2 kavandatava tegevuse kirjeldusest järeldada, et lisandub mürahäiring. Sellest tulenevalt peame vajalikuks LS ja programmi lisada ka REP-iga planeeritava tegevuse võimalik mõju välisõhule (saasteainete levik, müra) või tuua põhjendus, miks seda ei ole vaja.</p>	<p>21. Arvestatakse. Programmi ptk 4 alajaotisesse „Eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju“ lisatakse teemadena ka müra ja õhusaaste. Mõjuga välisõhule arvestatakse võrdluses</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukohta eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	vajadusel nii sotsiaal-majandusliku kriteeriumi all (mõjutatud elanike hulk), looduskeskkonna kriteeriumi all (keskkonnamõju välisõhule) kui ka kliima kriteeriumi all (süsinikuheide).
<p>22. Pärnu linnas asuvale planeeringualale jääb Kivimäe maardla (taotletav Kivimäe III kruusakarjäär), kuid see jääb eelvalikualast välja. Eelvalikualaga piirneb otseselt Kivimäe ja Kivimäe II kruusakarjäärid. Maapõueseaduse (MaaPS) § 15 lg 1 p 1 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või Vabariigi Valitsuse volitatud asutuse luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas, kui maardlal soovitakse teha maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, milleks on vajalik esitada ehitusteatis või saada ehitusluba, muu luba või muu haldusakt. MaaPS § 14 lg 2 kohaselt võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus: 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda; 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitamisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.</p> <p>Samuti piirneb Pärnu planeeringuala Potsepa liivamaardlaga, milles on OÜ-le Eesti Killustik kuuluvad kehtivad kaevandamisload Potsepa liivakarjäär, Potsepa II kruusakarjäär ja Potsepa III liivakarjäär.</p> <p>Lähtudes eelnevast palume REP-i koostamisel kirjeldada, kas ja kuidas mõjutab planeeritav tegevus taotletavat ala (Kivimäe III kruusakarjäär) ja juba kehtiva kaevandamisloaga (Kivimäe ja Kivimäe II kruusakarjäär, Potsepa liivakarjäär, Potsepa II kruusakarjäär ja Potsepa III liivakarjäär) alasid. REP-i koostamisse kaasata kaevandamislubade omanik ja uue loa taotleja (Dozerland OÜ ja OÜ Eesti Killustik).</p> <p>Pärnu planeeringualal on kajastamata taotletav Kivimäe V uuringuruum. Palume REP-i koostamisel kirjeldada, kas ja kuidas mõjutab planeeritav tegevus taotletavas uuringuruumis geoloogiliste uuringute läbiviimist ning edaspidi kaevandamis</p>	<p>22. Täname täpsustava info eest. REP-i koostamisel arvestatakse kehtivate kaevandamis- ja uuringulubadega ning Dozerland OÜ ja OÜ Eesti Killustik kaasatakse planeeringumenetlusse.</p> <p>Dokumenti täiendatakse Kivimäe V uuringuruumi infoga, ettevõtte KMG OÜ kaasatakse planeeringumenetlusse.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukohta eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>võimalusi. Samuti palume REP-i koostamisse kaasata Kivimäe V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotleja KMG OÜ.</p> <p>23. Ida-Viru maakonnas Põhja-Kiviõli eelvalikualal jääb planeeringualale Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär (keskkonnaluba nr KMIN-045 kehtivusajaga kuni 18.07.2028). Ühtlasi märgime, et on tõenäoline, et loa omaja KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OÜ võib avaldada soovi loa pikendamiseks (ametlikku taotlust ei ole veel tulnud). Loa pikendamisel võib tööstuspargi rajamine lükkuda määramata kaugusesse, kuna enne tööstuspargi rajamist tuleb antud ala korrastada, korrastatuks tunnistada ning riigile tagastada. Korrastamisprojekti kohaselt on karjäär kavandatud korrastada metsamaaks ja tehisveekoguks. Selgitame, et kui planeeritava tegevusega on soov ala korrastada mõneks muuks otstarbeks (nt tööstuspargi rajamiseks ettevalmistuste tegemiseks), on vaja kaevandamise luba korrastamissuuna osas muuta ja samuti korrigeerida karjäärile väljastatud korrastamistingimusi ning kaevandatud ala korrastamise projekti. Ei ole garanteeritud, et see kõik toimub loa kehtivusaja raamides ning ei ole teada, kui pikaks ajaks soovitakse loa kehtivust pikendada. Põhja-Kiviõli karjäär külgneb Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääriga (luba nr KMIN-105, loa omaja Kiviõli Keemiatööstuse OÜ, luba kehtiv kuni 27.01.2036). REP-i ja mõju hindamise käigus tuleb hinnata planeeritava tööstuspargi ja Põhja-Kiviõli II karjääri kumulatiivset mõju. Põhja-Kiviõli II karjäärist väljapumbatud vesi juhitakse alalt minema läbi Põhja-Kiviõli karjääri kraavide, mis jääb tõenäoliselt toimuma ka peale Põhja-Kiviõli ala korrastatuks tunnistamist. Seega, Põhja-Kiviõli II karjäär jääb peale Põhja-Kiviõli karjääri korrastamist jätkuvalt sõltuma antud alast ning sinna rajatud kraavidest. Peale kaevandamistegevuse lõppu Põhja-Kiviõli II karjääris lõpetatakse vee ära juhtimine. See toob kaasa veetaseme tõusu nii Põhja-Kiviõli II alal kui ka Põhja-Kiviõli alal. Antud asjaolu võib oluliselt mõjutada tööstuspargi toimimist ning neil võib tulevikus tekkida täiendav vajadus vee ärajuhtimiseks, kui karjäärid on oma tegevuse lõpetanud. Palume eelnimetatuga arvestada LS ja programmis ning REP-i koostamise protsessi kaasata KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OÜ.</p>	<p>23.KIVIÕLI KEEMIATÖÖSTUSE OÜ-ga tehakse planeeringu käigus koostööd.</p> <p>Arvestame vajadusega hinnata mõjusid sh on asjakohaste kumulatiivsete mõjudega arvestamine mõjuhindamise lahutamatu osa.</p>
<p>24. LS ja programmi ptk-st 5 puudub kumulatiivsete mõjude ehk kuhjuvate mõjude hindamise osa. Teeme ettepaneku see LS ja programmi ptk-i 5 lisada. Mõju kumulatiivsust tuleb kindlasti hinnata nt arvestades mõjualale jäävaid karjääre (nt Kivimäe, Põhja-Kiviõli, Potsepa maardlate karjäärid) ning Keskkonnaametis menetluses olevat Kivimäe III kruusakarjääri ja Kaitseliidu lasketiire jne.</p>	<p>24. Asjakohaste kumulatiivsete mõjudega arvestamine on mõjuhindamise lahutamatu osa. LS ja programmi ptk 4</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p>on juba öeldud: „Vastavalt KeHJS § 40 lg 4 p 6 nõuetele arvestatakse mõjude hindamisel läbivalt võimaliku vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, soodsa ja ebasoodsa mõjuga.“ Teie ettepanekus välja toodud karjääride ja lasketiiruga arvestatakse samuti vajadusel mõjude hindamise käigus.</p>
<p>25. Teeme selguse huvides ettepaneku ühtlustada LS ja programmi tekstis terminite „ala“, „planeeringuala“ ja „eelvalikuala“ kasutust, kuna praegu ei ole see järjepidev ja võib tekitada segadust (nt lk 19, 20, 22 jne).</p>	<p>25. Arvestame ettepanekuga. Ühtlustame dokumendis terminite kasutust, vajadusel lisame mõiste selgitused.</p>
<p>26. LS ja programmi tabeli 2 kohaselt on REP-i asukoha eelvaliku etapis ekspertarvamuste (uuringute) läbiviimine, eelvalikualade võrdlemine, asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH aruande koostamise ajakavaks jaanuar–märts 2025. Juhime tähelepanu, et lisaks olemasoleva andmestiku analüüsimisele võib tekkida vajadus väliuuringuteks. Näiteks lindude puhul peab see katma pesitsusperioodi ehk ajavahemiku märts–august (suurim rõhk mai–juuni). Palume sellega arvestada REP-i koostamisel ja mõjude hindamisel.</p>	<p>26. Võtame informatsiooni teadmiseks. Samas juhime tähelepanu, et oleme teadlikud võimalikest lisauuringute sh väliuuringute vajadusest. See vajadus selgub asukoha eelvaliku mõjude hindamise käigus, st et vajadusel muudetakse ka</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	ajakava. Oleme selle vajaduse ka LS ja programmi dokumendis välja toonud (vt lk 13 ja 14)

8. Riigimetsa Majandamise Keskus

Kirja nr ja kuupäev: 15.11.2024 nr 3-1.1/2024/5986

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Olles tutvunud eriplaneeringu kaardimaterjalide ning lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga, avaldame järgmist:</p> <p>1. Palume eemaldada lk 37 kaasatavate asutuste nimekirjast RMK Läänemaa metskond, kuna Riigimetsa Majandamise Keskus on eespool kaasatud asutusena juba välja toodud.</p>	1. Arvestame ettepanekuga.
<p>2. Palume eriplaneeringu koostamise käigus arvestada, et planeeringuga kavandatud tegevused ei põhjustaks arendusaladega kattuvate või piirnevate RMK hallatvate maade seisundi halvenemist. Selleks palume eriplaneeringu koostamise käigus analüüsida kavandatud tegevuste mõju metsa majandamisele ja maaparandussüsteemide toimimisele.</p>	2. Arvestame võimalusel. Alade võrdlemisel hinnatakse mõju metsade majandamisele metsamaa vähenemise kaudu. Maaparandussüsteemide toimimise tagamisega arvestatakse planeeringulahenduse koostamisel ja vajadusel määratakse tingimused toimimise tagamiseks.
<p>3. Juhul kui on vajalik planeeringuala võimalike ühendusliinide ning juurdepääsuteede ehituseks kasutada RMK hallatavat maad, tuleb maakasutus ning tingimused planeeringu koostamise käigus RMKga täiendavalt kokku leppida ja selleks vajalikud ehitusprojektid kooskõlastada.</p>	3. Arvestame ettepanekuga.

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
4. Palume ka edaspidi RMKd hoida kursis eriplaneeringu menetlusega.	4. Hoiame kursis.

9. Päraküla Selts

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Olles tutvunud Pärnumaale planeeritava kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi avalike materjalidega, esitame Päraküla selts MTÜ poolset arvamused ja ettepanekud.</p> <p>1. Mõju lindudele, loomadele, taimedele. Mõjude objektiivseks hindamiseks palume teostada elustiku-uuringute sisulist läbiviimist, ehk viia planeeringualadel läbi linnustiku, taimestiku ja loomastiku inventuurid, kuna kõnealuste alade elustiku kohta on olemas vaid üksikud juhuvaatlused. Inventuurid eeldavad põhjalikke välitöid ja need peavad keskenduma kaitstavate liikide inventeerimisele. Linnustiku osas sobib inventeerimise meetodikana kasutada Natura linnualade riiklikus seires kasutatavat meetodikat, mis hõlmab enamus kaitstavate linnuliikide tuvastamist uuritava alalt. Välitöödega inventuurid on võimalik teostada samas ajaraamis, mis on planeeritud nn uuringute tegemiseks. Samuti on vajalik kaasata inventeerimise ja uuringute teostamisse päriselt pädevad elustikurühmade eksperdid, kes uuritavaid liike tunnevad, suudavad neid tuvastada, teavad nende elupaigavajadust jne.</p>	<p>1. Planeeringu protsessis elustiku rühmade inventuure ette nähtud ei ole, samuti ei ole inventuure võimalik teostada läbiviidavate uuringutega samas ajaraamis (tulenevalt nt ka asjaoludest, et sellesse ajaraami ei jää vegetatsiooniperiood, samuti ei ole tõenäoline selles ajaraamis eksperte leida). Ette on nähtud siiski elustikurühmade uuringud olemasolevate andmete põhjal, milleks on uuringute koostajatel pädevused olemas. Juhul kui selgub mõne liigi või liigirühma puhul vajadus täpsemate andmete kogumiseks või liigispetsiifilise ekspertteabe hankimiseks, siis see vajadus ka välja tuuakse. Asukoha eelvaliku ühe aspektina arvestatakse ka</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>2. Mõju rohevõrgustiku (RV) sidususele ja toimivusele. Mõjude hindamise programmis palume tähelepanu pöörata arenduse järgsele rohevõrgustiku toimivuse hindamisele ja mõjude kompenseerimiseks vajalike meetmete väljatöötamisele. Kui arendus mõjutab niigi halvas seisundis olevat rohevõrgustiku toimimist, siis tuleks rakendada muudest arendustest loobumist, hinnates kumulatiivset mõju ja looduskeskkonna killustatust. Tagada intensiivse metsaraie/lageraie, kaevandamiste, tuulikute rajamise ja muude majandustegevuste piiranguid RV alal ning rakendada rohevõrgustiku seisundit taastavaid meetmeid.</p> <p>3. Mõjud inimestele ja nende elukeskkonnale. Laskemoona ja lõhkeaine tootmisel kasutatakse ohtlikke kemikaale. Tööstusparki on planeeritud tegutsema suurõnnetuse ohuga ettevõtlus. Pidev oht laskemoona tootmisest ja ladustamisest ei sobi rohevõrgustiku tuumalale ja on ohuks ümberkaudsetele elanikele. Millised on leevendusmeetmed ja kompensatsioonimeetmed läheduses elavatele leibkondadele? Kuidas on tagatud inimeste turvalisus ning kaitse sõja olukorras?</p>	<p>riske ehk muuhulgas on arenduse elluviimise riskidena arvestatud loodusuuringute läbiviimist ja sellest tulenevat ajakulu ja realiseerimise riski.</p> <p>2. Arvestatakse osaliselt. Rohevõrgu temaatikat käsitletakse nii taimestiku- kui ka loomastiku uuringus. REP raames ei saa tagada piiranguid ega ka meetmeid tegevustele, mida REP ei kavanda. Küll aga hinnatakse REP-ga kavandavate tegevuste mõju rohevõrgule (sh teiste tegevustega kumuleeruvat mõju) ja vajadusel seatakse meetmed REP-ga kavandavate tegevuste rakendamise osas.</p> <p>3. Rohevõrgu paiknemist, sidusust ja toimimist käsitletakse mõjuhindamisel ja võetakse arvesse asukoha eelvaliku ühe aspektina. Samuti hinnatakse mõju piirkonna elanikele. Leevendus- ja kompensatsioonimeetmete vajadus ja sisu ei ole käsolevas etapis veel teada. Juhul kui mõjude hindamisest selgub, et kavandataval tegevusel võivad olla olulised negatiivsed mõjud laiemale alale, kui tööstuspargi ala, siis töötatakse välja asjakohased leevendus-</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	ja/või kompensatsioonimeetmed läheduses elavatele leibkondadele.

10. Inga Ilves

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Küsimused, millele sooviks vastuseid avalikel aruteludel kaitsetööstuspargi rajamise plaani kohta meie loodusväärtuslikku elupaika Tõstamaal. Meie püsielukoht jääb täpselt planeeringuala servale, st meie elumaja asuks täpselt naaberkiinnistul. See langetab kinnisvara hinna olematuks, ohutase kogu Tõstamaa piirkonnas muutub täielikult. Lisaks tekib võimalik šabotaažioht, vaenlase sihtmärgiks olemine jne.</p>	<p>Kaitseministeeriumil ei ole alust arvata, et kaitsetööstuspark mõjutaks piirkonna kinnisvara hindu negatiivselt. Teistes riikides, näiteks Põhjamaades, on sarnaste tööstusparkide piirkonnas aastakümnete jooksul välja kujunenud arvestatav asustus.</p> <p>Sõjaline oht varitseb kogu riiki, mitte ainult üht või teist piirkonda Eestimaal. Kui oht peaks realiseeruma ja algama sõda, siis ei ole Eesti territooriumil paraku ühtegi piirkonda, mis võiks tunda end täiesti ohutult. Kaitsetööstust tuleb vaadata riigi kaitsevõime osana, kaitsetööstuspark muudab Eesti riigikaitse tugevamaks.</p>
<p>Kuidas selline elukvaliteedi langus kompenseeritakse elanikele?</p>	<p>Mõju inimkeskkonnale, kohalikele elanikele hinnatakse mõjude hindamise,</p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	sh keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus. Leevendus- ja kompensatsioonimeetmete vajadus ja sisu ei ole käsolevas etapis veel teada. Juhul kui mõjude hindamisest selgub, et kavandataval tegevusel võivad olla olulised negatiivsed mõjud laiemale alale, kui tööstupargi ala, siis töötatakse välja asjakohased leevendusmeetmed ja/või kompensatsioonimeetmed.
Lõuka külas on juba praegu kaevud tühjad kuna viimastel aastatel käib lähikonnas jõuline kaevanduste rajamine, kuivenduskraavide ehitus, metsade lageraie jm. Kuidas mõjutab tehas põhjavee taset ja kvaliteeti?	Mõju pinna- ja põhjaveele käsitletakse mõjuhindamises, mõju põhjaveetasemele ja -kvaliteedile võetakse arvesse asukoha eelvaliku ühe aspektina, looduskeskkonna kriteeriumi alateemana.
Kas kompenseeritakse elanikele puurkaevude ehitus?	Mõjude hindamise käigus hinnatakse mõju ka põhjaveele. Kui mõjude hindamisest selgub, et kavandataval tegevusel on olulised negatiivsed mõjud laiemale alale, kui tööstupargi ala, siis töötatakse välja asjakohased leevendus- ja/või kompensatsioonimeetmed.
Kuidas lahendatakse tekkiv müra ja saaste?	Müra osas hinnatakse vajaliku puhverala ulatust ja määratakse minimaalne vahemaa lõhkamispaiga ja piirkonna

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p>lähimate eluhoonetega olenevalt kavandatava tegevuse iseloomust (nt tulenevalt lõhkeaine kogusest ja lõhkamiste arvust ning vastavalt kujunevast müraolukorrast). Planeeringuga valitakse kaitsetööstuspargile asukoht ja seatakse tingimused nii, et oleks välistatud ülenormatiivse müra levik elamu-aladeni.</p> <p>Samuti hinnatakse planeeringu ja KSH käigus asjakohases mahus välisõhu saaste mõju. Mõjuga välisõhule arvestatakse vajadusel nii sotsiaal-majandusliku kriteeriumi all (õhusaastest mõjutatud elanike hulk), looduskeskkonna kriteeriumi all (keskkonnamõju välisõhule) kui ka kliima kriteeriumi all (süsinikuheide).</p>
Kust tuuakse tööjõud ja kuhu nad majutatakse?	<p>Planeeringualade määramisel oli üheks kriteeriumiks piisava elanikkonna st ka piisava hulga tööjõu olemasolu 30 minuti autosõidu raadiuses. Pärnu linn on Pärnumaa planeeringualast ca 30 min kaugusel. Planeeringu korraldaja hinnangul ei ole vaja inimestel tingimata elukohta vahetada, selleks, et tööstuspargis tööl käia.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Kas Kaitseministeerium pakub naaberkinnistutele kompensatsiooni või soovib need ära osta?</p>	<p>Käesolevas planeeringu etapis ei näe Kaitseministeerium vajadust naaberkinnistuid võimalike pargi asukohtade ümbruses omandada. Kui mõjude hindamisest selgub, et kavandataval tegevusel on olulised negatiivsed mõjud laiemale alale, kui tööstuspargi ala, siis töötatakse välja asjakohased leevendus- ja/või kompensatsioonimeetmed.</p>
<p>Kui praegu tegeleb Tõstamaal kinnisvara müügiga mõni üksik kv firma, siis kuidas te kindlustate et pargi lähedusse ei osta kinnisvara vaenuliku riigi kodanik, kasutades selleks variisikut? Kas juba praegu keegi kontrollib, millise taustaga firmad või eraisikud ostavad siia piirkonda kinnisvara?</p>	<p>Antud küsimused ei ole reguleeritavad käesoleva planeeringuga, aga selgitame, et kinnisasja omandamise kitsendused kolmandate riikide kodanike poolt tulenevad kinnisasja omandamise kitsendamise seadusest. Seaduses on mh toodud välja kitsendused ja tegevused põllu- ja metsamaa omandamise kohta (vajalik on nt luba kohaliku omavalitsuse volikogu poolt).</p> <p>Kinnitame, et riigi julgeoleku vastu suunatud tegevus ning selleks näiteks variisikute kasutamine on riigi õiguskaitseorganite ja julgeolekuasutuste terava tähelepanu all ning nad reageerivad vastavalt ohule</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	sõltumata, kus Eesti piirkonnas see võib ilmned.
<p>Küsimusi on väga palju ja sooviks nendele avalikel koosolekutel või eraviisiliselt vastuseid. Lisaks pikaajasele kohalikele elanikele on Tõstamaale inimesed kolinud mujalt üle riigi, põhjuseks just loodusväärtuslik elukeskkond. Kuidas selle kadumine kompenseeritakse? Kaitsetööstuspark hävitab nii looduskeskkonna kui elukeskkonna.</p>	<p>Avalikel koosolekutel arutatakse esitatud küsimusi, samuti avalikustatakse Kaitseministeeriumi kodulehel kõik avalikel väljapanekutel esitatud küsimused, ettepanekud ja arvamused ning Kaitseministeeriumi seisukohad nendele.</p> <p>Mõjude hindamise käigus hinnatakse mõjusid looduskeskkonnale ja inimeste elukeskkonnale. Juhul, kui kaitsetööstuspargi rajamine võib kaasa tuua olulised negatiivsed mõjud, töötatakse välja vastavad leevendus- ja/või kompensatsioonimeetmed.</p> <p>Pärnu maakonnas toimuvad avalikud arutelud on teile edastatud eraldi kirjas. Olete oodatud arutama!</p>
<p>Kas ehitatakse tsiviilkaitse varjendid Tõstamaa elanikele, kuna kaitsetööstuspark saab olema esimene vaenlase sihtmärk? Kuidas kaitstakse seda parki ennast?</p>	<p>Tõstamaa elanikele mõeldud avaliku varjumiskoha on Päästeamet määranud Tõstamaa mõisa keldrisse. Kaitsetööstuspargis võetakse kasutusele asjakohased turva- ja julgeoleku meetmed. Tööstuspark saab olema</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p>ümbritsetud piirdeaiaga, pargis on relvastatud valve. Sõjalise ohu ja sõja puhul võetakse kasutusele täiendavad meetmed.</p>
<p>Lisaks taristu küsimus. Praegu kasutatakse kinnistutelt väljasõitmiseks RMK metsavahelisi teid, mis on ainus väljapääs üldse. Kui see jääb kaitsetööstuspargi alaks, kas ehitatakse uued teed?</p>	<p>Planeeringu järgmises etapis hinnatakse mõjude hindamise käigus ka juurdepääse kinnistutele. Vajadusel määratakse leevendavad meetmed sh võib üheks leevendavaks meetmeks olla uute teede rajamine asukohtadesse, kus juurdepääsud muidu kaoksid.</p>
<p>Ettepanek oleks kaaluda pargi rajamist piirkonda, mis on tööstuspargi rajamiseks sobivam asukoht, kus on juba piirkonna looduskeskkond varasemalt hävitatud. Neid alasid peaks Eestis olema piisavalt. Miks tahetakse valida just Pärnu regioon? Pärnu linn kui suvepealinn ja suvituspiirkond?</p>	<p>Pargi rajamist kaalutakse mitmesse Eesti piirkonda. Pärnu maakonda jääb üks planeeringuala ja selle sees paikneb kaks eelvalikuala. Parima asukoha väljaselgitamine on järgmise planeeringuetapi – asukoha eelvaliku - peamine ülesanne.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

11. Tõnis Karlep, Paul Karlep ja Leili Karlep

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Kirjutame Teile seoses kavandatava kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringuga (REP), mille avalik väljapanek toimub ajavahemikul 17.10.2024–15.11.2024. Elame Tõstamaa, Lõuka küla, Kärneri Talus, mis piirneb ühe planeeritud piirkonnaga, ning soovime esitada oma mure seoses võimalike riskidega, mida see projekt võib tuua meie ja meie naabrite elukeskkonnale.</p>	
<p>Kuigi mõistame riigi kaitsevõimekuse ja majandusarengu vajadust, on meie esmaseks mureks suurenenud ohutusriskid, mis kaasnevad laskemoona ja lõhkeaine tootmisega. Sellise tootmistegevuse võimaliku asukoha lähedus suurendab oluliselt ohtu piirkonna elanike turvalisusele ja elukvaliteedile. Võimalikud keskkonna- ja ohutusmõjud võivad hõlmata nii õnnetuste ja ohtlike olukordade riski kui ka elukeskkonna üldise kvaliteedi langust, sealhulgas müra ja saastet.</p> <p>Eriti murettekitav on see, et kuigi keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) programmis on määratletud, et riigipiiri ülene mõju puudub, võib siiski piirkonna lähedal elavate inimeste heaolu olla tõsiselt mõjutatud. Palun kaaluda võimalusi, mis vähendaksid meie ja teiste lähedal elavate inimeste turvariske, sealhulgas rangemaid ohutusmeetmeid ja võimalikke alternatiivseid asukohti, mis asuvad kaugemal tiheasustusega piirkondadest.</p> <p>Lisaks soovin küsida, kuidas kavatseb riik kompenseerida meile kui otsesele naabrile selle planeeringuga kaasnevaid potentsiaalseid riske ja mõjusid?</p> <p>Palun võtta meie seisukoht arvesse planeerimisprotsessi käigus ning kaaluda alternatiive, mis aitaksid säilitada piirkonna elanike turvalisuse ja elukvaliteedi.</p>	<p>Kaitsetööstuspargile kaalutakse asukohti kokku kolmes Eesti piirkonnas. Pärnumaale lisaks ka Lääne-Nigula vallas ja Lügänu vallas kahes asukohas. Inimeste ohutus on kindlasti üks olulisemaid teemasid kaitsetööstusparki planeerides.</p> <p>Kaitsetööstuspark rajatakse asukoha eelvaliku käigus sobivaks osutunud asukohta või asukohtades, järgides rangeid seadusandlusest tulenevaid nõudeid, sh tagades vajalikud ohutud kaugused elamutest ja teistest hoonetest, kus viibivad inimesed.</p> <p>Mõjude hindamise käigus hinnatakse mõjusid looduskeskkonnale, elukeskkonnale jne. Leevendus- ja kompensatsioonimeetmete vajadus ja sisu ei ole käesolevas etapis veel teada. Juhul kui mõjude hindamisel on näha, et</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	kaitsetööstuspargi kavandamisega võivad kaasneda olulised negatiivsed mõjud ,töötatakse välja vastavad leevendus- ja/või kompensatsioonimeetmed.

12. Haldi Männamäe

Kirja kuupäev: 15.11.2024

13. Herdis Parve

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Planeeringu korraldaja märkus: Vastame mõlema kirjale koos, kuna kirjade sisu oli täpselt sama.

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Tõstamaa osavalla elanikuna, Ermistu küla elanikuna, 2-3 km kaugusel planeeritavast alast, saadan oma arvamused ja vastuväited ning seoses planeeritava kaitsetööstuspargiga:</p> <p>1. Sõjatööstust varustav tehas ei kuulu tavamõistes turumajandusliku ettevõtmise alla, sest see ei saa kunagi tugineda kasumile orienteeritud eeldusele. Iga sõjaga seotud plaan peab lähtuma sellest, et plaanitav eesmärk on toota 0 toodet. Igasugune muu lähenemine on vastuolus rahule orienteeritud mõtteviisiga, mis on iga riigi ja rahva põhimõtteline lähtepunkt.</p>	<p>1. Kaitstööstuspark on algatatud kõige kõrgemal tasandil – riigi eriplaneeringuna, st et selle rajamine on Eesti Vabariigi seisukohast oluline objekt. Vabariigi Valitsuse planeeringu algatamise otsuse seletuskirjast:</p> <p><i>Venemaa agressioonisõda Ukrainas on muutnud Euroopa julgeoleku olukorda. Eesti tugevdab riigikaitset, [...]. Samal ajal on Eesti huvi, et Euroopa</i></p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p><i>kaitsetööstus muutunud julgeoleku olukorras kiiresti kohaneks ning kaitsevarustuse, sh laskemoona, tootmisvõimsust märkimisväärselt kasvataks. Kaitsetööstuspargi (edaspidi tööstuspark) loomisega panustab Eesti riik Eesti ja Euroopa kaitsetööstuse tugevdamisse.</i></p>
<p>2. Asjakohaste mõjude olulisuse üle otsustamisel on aluseks rahva hääl ja tahe, mitte planeeringu korraldaja kaalutlus.</p>	<p>2. Asjakohaste mõjude hindamine tuleneb planeerimiseadusest ja selle üle otsustamine on planeeringu korraldaja ülesanne. Mõjude hindamise vajadus lähtub planeeringuga lahendatavatest ülesannetest. Viidatud lause viitab asjakohaste mõjude iseloomule - tegemist ei ole enamjuhul normatiivselt määratud mõjudega (kus soovitud või kriitiline lävend on numbriliselt reguleeritud õigusakti või juhendiga), vaid kvalitatiivselt hinnatavate mõjudega, mille puhul ei ole ette määratud normi mõju olulisuse hindamiseks.</p>
<p>3. Järgnev lause vajab täpsustamist, mida mõeldakse detailsest lahenduse koostamisest loobumisega: „Kui asukoha eelvalik on tehtud ja juhul kui välja valitud asukohas ei ole vaja teostada täiendavaid uuringuid mõjude täpsemaks hindamiseks, saab vastavalt PlanS § 271 lg 1 loobuda detailse lahenduse koostamisest.“</p>	<p>3. PlanS annab võimaluse loobuda detailse lahenduse koostamisest, kui kõik olulised aspektid saavad lahendatud esimese, st asukoha</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	eelvaliku etapi käigus. Sellisel juhul ei koostata detailset lahendust (asukoha eelvalikule järgnevat II etappi, mis sisul on võrreldav detailplaneeringu koostamisega), vaid asukoha eelvalikuga määratakse kehtestamise otsuses kõik vajalikud tingimused projekteerimisega alustamiseks.
4. Vaheküsimus – kas teie arvates kinnisvara hinda tõstab või langetab fakt, et eluhoone asub 2 km kaugusel lõhkeainetehasest?	4. Planeeringu järgmise etapi – asukoha eelvaliku mõjude hindamise üks osa on mõju hindamine varale, mille käigus hinnatakse, tuginedes teaduskirjandusele ja muu maailma kogemusele, mõju kinnisvara väärtusele.
5. Ohtlikud kemikaalid – kas olete kursis, et 21. sajandil tapavad saastunud keskkonnast tingitud haigused inimesi rohkem kui mistahes sõda?	5. Planeeringuga ei kavandata täiendavat ülenormatiivselt saastunud keskkonda. Kaitsetööstuspargi ja lõhkeainetehase kavandamine ja opereerimine (sh kemikaalide käitlemine) peab toimuma kooskõlas kõigi keskkonna- ja õigusnormidega.
6. Planeedil maa pole olemas sellist piirkonda, mida saaks nimetada mitte väärtuslikuks maastikuks. Igal tühermaalgi on oma roll eluringis.	6. Planeerimise ja mõjuhindamise kontekstis on „väärtuslikud maastikud“ konkreetne mõiste, mis on sisustatud algselt maakonnaplaneeringute teemaplaneeringutes ja nende aluseks

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p>olnud alusuuringutes ning mille tingimusi ja piire täpsustatakse üldplaneeringutes. Ka käesolevas planeeringus hinnatakse mõju maakonnaplaneeringutes või üldplaneeringutes määratud "väärtuslikele maastikele".</p>
<p>7. Suhteliselt kaitstud põhjavesi tähendab sama, mis suhteliselt kaitsmata põhjavesi. Suhtelisus on tundlik iga teguri väiksemale muutusele. Viimased aastakümned on põhjavett järsult halvendanud. Ehitada meie puhta vee reservuaaride ehk rabade vahetusse lähedusse mürgiseid kemikaale töötlevaid tehaseid on vastutustundetu.</p>	<p>7. Planeeringu ja KSH raames hinnatakse mõju veekeskkonnale (võrdluskriteeriumi „looduskeskkond“ alateemana) ning seatakse vajadusel piisavad tingimused veekeskonna kaitseks, mis välistavad olulise ebasoodsa mõju.</p>
<p>8. Männiku jõe ehituskeeluvööndi laius on LKS § 38 lg 1 p 4 alusel 50 m, mis metsamaal laieneb veekogu kalda piiranguvööndi piirini (LKS § 38 lg 2). LKS § 38 lg 5 1 kohaselt ei laiene ehituskeeld kehtestatud riigi eriplaneeringu alusel ehitatavale ehitisele. Ma ei jõudnud seda paragrahvi lahti võtta – sestap palun siia täpsustust, miks siis siinkohal ehituskeeld järsku ei kehti?</p>	<p>8. LKS § 38 sätestab nii ehituskeeluvööndi ulatuse kui ka ehituskeeluvööndi erisused. Lisaks REP-ile nimetab LKS § 38 veel teisedki juhud, millele ehituskeeld ei laiene. Täpsemad kaalutlused, mille alusel seadus sellisel on antud, on lahti kirjutatud õigusakti andmise ja muutumise seletuskirjades. Käesoleva dokumendi eesmärk on mh võrrelda kavandatava tegevuse vastavust õigusaktidele, mitte analüüsida aktide sisu. Küll aga lisame programmi täpsustuse, et sellegipoolest käsitletakse käesoleva KSH käigus ka</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	mõju veekogude ehituskeelu- ja veekaitsevöönditele.
9. Lõpetuseks: sõjatööstusobjektide koht ei ole inimasustuste nii vahetus läheduses.	9. Paraku on ka hõreda asustusega Eestis keeruline leida asukohta, mis välistaks asustuse läheduse ja arvestaks kõigi teiste piiravate teguritega. Kaitsetööstuspargi asukohavalikul järgitakse tegevusest tulenevaid ohutuspuhvreid, mis leevendavad kaasnevaid mõjusid.
10. Lähikonnas on ka Natura 2000 maad, 3-4 km planeeritavast alast, Tõhela ja Ermistu järve vaheline piirkond. Planeeritava mõju sellele?	10. Oleme teadlikud Natura 2000 võrgustiku paiknemisest planeeringualade suhtes. Mõjualas olevatele Natura aladele viiakse läbi Natura eelhindamine ja vajadusel asjakohane hindamine.

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

14. Liis Ellert, Raivo Varik

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
Olen vastu Pärnu linna planeeritava laskemoona ja lõhkeaine tehase "Kaitsetööstuspark" rajamisele.	Võtame seisukoha teadmiseks.

15. Päästame Eesti Metsad MTÜ, MTÜ Roheline Pärnumaa

Kirja kuupäev: 15.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>REP-i planeeringuala hõlmab maa-alasid kolme kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvas neljas planeeringualas: Ida-Viru maakonnas Lüganuse vallas (630 ha), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas (150 ha) ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas (3330 ha).</p> <p>Lüganuse valla territooriumil asub kaks REP-i planeeringuala: Varinurme külas asuv Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri planeeringuala ning Aidu külas ja Aidu-Liiva külas asuv Aidu karjääri planeeringuala. Lääne-Nigula valla territooriumil asub REP-i planeeringuala Piirsalu külas Kõuemaru, Tormimaru ja Tuulemaru kinnistutel. Pärnu linna territooriumil asub REP-i planeeringuala Ermistu küla Audru metskond 20 kinnistul ja Kõima küla Audru metskond 52 kinnistul.</p> <p>Tänapäeval arvestamist vajava kliimakriisi ja looduskeskkonna järjest halveneva seisundi tõttu saab kõige üldisem lähtekoht tööstuspargi jaoks alade vahel valides olla, et eelkõige tuleb juba looduselt ära võetud alad planeeritavaks tööstusalaks kasutada, mis lisaks sellele paikneksid looduskaistealadest ja teistest säilinud väärt loodusega aladest võimalikult kaugel. Toimivate looduskoosluste, ökosüsteemide hävitamist tuleb iga hinna eest püüda vältida. Näiteks kasvava metsaga territooriumi ja looduskaitsealade lähedal paikneva territooriumi asemel tuleb kasutada rikutud kaevandamisalasid vms põhjustel hävinud loodusega alasid. Juhul, kui takistuseks on kaevandusalade ebatasane maa, tuleks maapind kaitsetööstuspargi jaoks ära tasandada (kaevandajalt nõuda korrastamist), mitte säilinud metsaga alasid rikkuda .</p> <p>Kaitsetööstuspark peaks paiknema elamutest ja looduskaitseväärtustest võimalikult kaugel.</p>	<p>Nõustume, et väiksema mõjuga looduskeskkonnale oleks arendada uut tööstust juba eelnevalt kasutatud aladel (nt ettepanekus pakutud rikutud maastikuga kaevandamisaladel). Samas juhime tähelepanu, et kaitsetööstuspargi asukoha valikul on ka teisi olulisi kriteeriumeid (mis on loetletud programmi ptk 4, lk 12). Sobivaim asukoht leitakse kõiki kriteeriumeid analüüsidest REP asukoha eelvaliku käigus.</p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Eestis on kõikjal ka suuri lageraielanke, ehk et kaitsetööstuse jaoks peaks eelistatud olema selline (kaevandus)ala, kus on loodus juba ära rikutud või lageraiutud ka kaitsetööstuspargi (endise kaevandusala) ümbruses..</p>	
<p>Rõhutame hädavajaliku eeltingimusena nõudmist, et kõik mõjud peavad saama objektiivselt hinnatud ja see eeldab nn elustiku-uuringute sisulist läbiviimist. Programmiga näib olevat praegu planeeritud uuringute nime all konsultatsioonifirma kokkuvõtet olemasolevate andmete põhjal nende inimeste poolt, kes päriselt ei ole neis valdkondades pädevad ega eksperdid.</p>	<p>Planeeringu lähenemine on tõepoolest selline, et elustiku rühmade osas viiakse läbi uuringud, mis tuginevad olemasoleval andmestikul ning taoliste uuringute koostamise pädevus on koostajatel olemas. Esmaseks eesmärgiks on planeeringu käigus leida kaitsetööstuspargi jaoks ala, kus ka olemasoleva info põhjal koostatavate elustiku uuringute põhjal on võimalik anda ammendav sisend kaitsetööstuspargi asukohavaliku ja mõjude hindamise jaoks. Lisaks on uuringute üheks eesmärgiks ka muuhulgas välja selgitada lisauuringute/inventuuride vajadus. Täpsemalt, kui jääb olulisi lahtisi küsimusi ja teemasid, mille osas tuleb lisainformatsiooni koguda, siis seatakse tingimused, nt täpsemate uuringute läbiviimise vajadus (sh vajadusel liigiekspertide osalusel inventuurid, eksperthinnangud).</p>
<p>Mõjude hindamiseks ja KSH programmiga seoses teeme järgmised ettepanekud:</p>	<p>Ei arvestata. Planeeringu protsessis elustiku rühmade inventuure ette nähtud</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Planeeringualadel tuleb läbi viia linnustiku, taimestiku ja loomastiku inventuurid, sest nende alade elustiku kohta on olemas vaid üksikud juhuvaatlused. Inventuurid eeldavad põhjalikke välitöid ja need peavad keskendumisele kaitstavate liikide inventeerimisele. Linnustiku osas sobib inventeerimise meetodikana kasutada Natura linnualade riiklikus seires kasutatavat meetodikat, mis hõlmab enamuse kaitstavate linnuliikide tuvastamist uuritava alalt. Välitöödega inventuurid on võimalik teostada samas ajaraamis, mis on planeeritud nn uuringute tegemiseks. Samuti on vajalik kaasata inventeerimise ja uuringute teostamisse päriselt pädevad elustikurühmade eksperdid, kes uuritavaid liike tunnevad, suudavad neid tuvastada, teavad nende elupaigavajadust jne.</p>	<p>ei ole, samuti ei ole inventuure võimalik teostada läbiviidavate uuringutega samas ajaraamis (tulenevalt nt ka asjaoludest, et sellesse ajaraami ei jää vegetatsiooniperiood, samuti ei ole tõenäoline selles ajaraamis eksperte leida). Ette on nähtud uuringute koostamine olemasolevate andmete põhjal, milleks on uuringute koostajatel pädevused olemas. Juhul kui uuringutes selgub mõne liigi või liigirühma puhul vajadus täpsemate andmete kogumiseks või liigispetsiifilise ekspertteabe hankimiseks, siis see vajadus ka välja tuuakse. Asukoha eelvaliku ühe aspektina arvestatakse ka riske ehk muuhulgas on arenduseelluviimise riskidena arvestatud loodusuuringute läbiviimist ja sellest tulenevat ajakulu ja realiseerimise riski.</p>
<p>Muus osas on oluline, et looduskoosluste ja kaitstavate liikide esinemine on algusest peale määratud kõige olulisemaks ja suurima kaaluga näitajaks, mille põhjal lõplik arendusala valik toimub.</p>	<p>Väärtustatud looduskooslused ja kaitstavad liigid on olulisel osal kaitstud juba õigusaktide alusel, asukohavalikul ei tohi minna õigusaktidega vastuollu, st kaitsetingimustega tuleb igal juhul ja kõikides asukohtades arvestada. Planeerimisseadus ei sätesta konkreetseid kriteeriume, mille alusel toimub asukohtade võrdlemine, kuid</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
	<p>määrab lähtekohana planeerimise põhimõtted (PlanS II ptk), mis kohustavad muuhulgas erinevaid huve tasakaalustama ja lõimima. Seega on ruumilise planeerimise puhul peamiseks laiapõhjalisus, erinevate ruumimõjudega ja nende koosmõjuga arvestamine. Pikaajalise ruumilise planeerimise üldine loogika seab esikohale planeeringu eesmärgi - terviklike ruumilahenduste kaalumise konkreetses asukohas peab lähtuma eelkõige kavandatava tegevuse iseloomust.</p>
<p>Samuti on väga oluline programmis ette näha arenduse järgne rohevõrgustiku toimivuse hindamine ja mõjude kompenseerimiseks vajalike meetmete väljatöötamine - kui arendus mõjutab niigi halvas seisundis rohevõrgustiku toimivust, siis peab rakendama muudest arendustest loobumist, intensiivse (metsa)majandustegevuse piiranguid alal jmt rohevõrgustiku seisundit taastavaid meetmeid.</p>	<p>Arvestatakse osaliselt. Rohevõrgu temaatikat käsitletakse nii taimestiku- kui ka loomastiku uuringus. REP raames ei saa tagada piiranguid ega ka meetmeid tegevustele, mida REP ei kavanda. Küll aga hinnatakse REP-iga kavandatavate tegevuste mõju rohevõrgule (sh teiste tegevustega kumuleeruvat mõju) ja vajadusel seatakse ka meetmed REP-iga kavandatavate tegevuste rakendamise osas. Vajadusel määratakse ka seiremeetmed arenduse järgse toimivuse hindamiseks.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

16. Transpordiamet

Kirja nr ja kuupäev: 16.11.2024 nr 7.2-2/24/3657-4

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Tunnustan programmi koostajaid hästi jälgitava ning selge sõnumi ja struktuuriga dokumendi eest! Nõustun tabelis 3 Transpordiameti kaasamise põhimõtetega, kuid soovin, et võtaksite lähteseisukohtade väljatöötamisel ja vajadusel KSH programmi täpsustamisel arvesse järgmisi kaalutlusi.</p> <p>1. Võimalikud juurdepääsud riigiteedele on oluliselt väiksema kaaluga küsimus võrreldes sellega, millised on kaitsetööstuspargi juurdepääsetavuse üldised ja spetsiifilised vajadused.</p> <p>1.1 Eelvalikualad paiknevad valdavalt madala hooldustasemega ja pigem väikese kandevõimega (kruusa, pinnatud kruusa või freesipuru kattega) riigiteede läheduses, mis võivad talveperioodil olla halvemini läbitavad, kuhu võime tee lagunemise vältimiseks kehtestada ajutisi massipiiranguid jms. Kui peaks ilmne vajadus seisunditaseme tõstmiseks ja/või kandevõime parandamiseks, siis tasub aegsasti täpsustada rahastamise põhimõtteid. Ainsaks erandiks on Põhja-Kiviõli karjäär, kus olemasolev taristu toetab suhteliselt hästi ala kasutuselevõttu kaitsetööstuspargina, alustades asfalteeritud ristmikust, kergliiklusteest ja bussipeatustest, lõpetades raudtee, sadama ja põhimaantee lähedusega.</p> <p>1.2 Spetsiifiliste vajaduste seas väärivad täpsustamist näiteks eriveoste põhimõtted, ohualad riigitee suhtes ja vajadus riigitee asukoha muutmiseks, riigiteede kasutusele ajutiselt või alaliselt kehtestatavad piirangud.</p> <p>2. Madala liiklussagedusega kõrvalmaanteede transpordimaa on kitsas, mahutades napilt tee ja selle toimimiseks vajalikud muud rajatised (nt kraavid). Tihti on transpordimaale juba paigaldatud riiklikes huvides näiteks ELA sidekaablid. Kaitsetööstuspargi tehnovõrkudega varustamisel pigem ei tasu riigitee alusele maale uute teega rööpselt kulgevate tehnovõrkude rajamisega arvestada.</p> <p>Palun hinnake ülaltoodud kaalutlusi ja kui need osutuvad piisavalt olulisteks, siis olen valmis täpsustama asjaolusid või andma täiendavat infot näiteks Teamsi koosolekul.</p>	<p>Täname kommentaaride eest. Arvestame seisukohaga, teeme koostööd Transpordiametiga, et teede parendamise ja rekonstrueerimise vajaduse ning ohualadest tuleneva osas suuremat selgust saada.</p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

17. Jevgeni Kampus

Kirja kuupäev: 17.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Enne kaitsetööstuse pargi rajamise otsuse langetamist tuleks põhjalikult kaaluda järgmisi olulisi asjaolusid, mis puudutavad plaanitavat asukohta ja selle looduskeskkonda.</p> <p>1.Ermistu järvemuda raviomadused Ermistu järvemuda on teaduslikult tõestatud kõrge kvaliteediga ning oma raviomadustelt ületab see isegi tuntud Haapsalu muda. Järves leidub haruldast vetikat, millest saab toota ülipeent poleerimispastat, mida kasutatakse mitmes tööstusharus, sealhulgas juvelitööstuses ja kosmetööstuses.</p>	<p>1. Asukoha eelvaliku käigus analüüsitakse ja võrreldakse eelvalikualasid võrdluskriteeriumite alusel. Üheks kriteeriumiks on mõjud looduskeskkonnale, sh põhja- ja pinnaveele. Ermistu järv jääb Pärnu1 eelvalikualast üle 3 km kaugusele, praeguses etapis mõju Ermistu järve veekvaliteedile ja -režiimile ette näha ei ole. Kui kavandatava tegevusega kaasnevad mõjud täpsustuvad (nt vajadusel kuivendamine, heitvee juhtimine jms) ja selgub, et tegevus võib mõjutada Ermistu järve, siis hinnatakse kaasnevaid mõjusid ja vajadusel töötatakse välja leevendavad meetmed ja seiresoovitused.</p>
<p>2.Ürgmetsa unikaalsed ressursid Pargi alla jäävas ürgmetsas esineb haruldasi ja kõrge raviomadusega seeni, mis omavad nii Eesti kui ka rahvusvahelises kontekstis suurt väärtust:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Must pässik (Inonotus obliquus, tuntud ka kui Chaga): Tunnustatud antioksidant ja immuunsüsteemi tugevdaja, mida on kasutatud ka COVID-19 ennetuses ja haiguse kergemaks läbipõdemiseks. Käesolevast metsast on leitud teadaolevalt Eesti suurim must pässik, kaaluga 14 kg. • Lepa pässik: Haruldane liik, millel on viimaste uuringute järgi tõhus toime ajukasvajate ravis. 	<p>2. Teadaolevalt ei ole planeeringualade piires üldjuhul tegemist metsaga, mida võiks lugeda ürgmetsaks. REPi Pärnu eelvalikualade puhul on tegemist valdavalt läbi raiutud majandusmetsadega, kus vana metsa osakaal on pigem väike. Toome siiski</p>

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<ul style="list-style-type: none"> • Reishi seen: Üliharuldane liik, mille tinktuure kasutatakse näiteks sõdurite aju ergastamiseks enne raskeid lahinguid. 	<p>välja, et metsa vääriselupaikade kaitsega REPi koostamisel arvestatakse ja samuti seda, et Pärnu eelvalikualade piires leidub vaid üks vääriselupaik.</p>
<p>3.Keskkonna- ja tervislikud väärtused Tõstamaa piirkonda on korduvalt nimetatud üheks kõige puhtama õhuga kohaks Eestis. Sellise väärtusliku loodusressursi hävitamine ei ole taastatav ning selle mõju ulatub kaugemale tulevikku. Sellise metsa hävitamist tulevased põlvkonnad ei andestaks. Soovituslikud sammud enne otsuse tegemist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Võtta ühendust Eesti ja rahvusvaheliste mükoloogide ning Chaga tinktuuride tootjatega, et hinnata metsa bioloogilist ja majanduslikku väärtust. • Kaardistada piirkonnas leiduvad haruldased loodusvarad ja analüüsida nende võimalikku kasutuspotentsiaali. • Kaaluda alternatiivseid asukohti, mis ei ole looduslikult nii väärtuslikud. <p>Lõppmõte: Nagu ütleb vanasõna: "Üheksa korda mõõda, üks kord lõika." Sellise metsa ja piirkonna hävitamine oleks pöördumatu kaotus nii Eestile kui ka maailmale. Otsuste tegemisel peame lähtuma jätkusuutlikkuse ja pikaajalise perspektiivi põhimõtetest.</p>	<p>3. Täname ettepanekute eest. REP ja KSH käigus hinnatakse muuhulgas ka mõju väärtuslikele looduskoslustele ja töötatakse välja lahendus, millega oluline ebasoodne mõju väärtuslikele looduskoslustele on välditud, vajadusel nähakse ette leevendavad meetmed.</p> <p>Samas on kaitsetööstuspargi asukoha valikul lisaks loodusele ka teisi olulisi kriteeriumeid (mis on loetletud programmi ptk 4, lk 12). Sobivaim asukoht leitakse kõiki kriteeriumeid analüüsides REPi asukoha eelvaliku käigus.</p>

18. Kaitsevägi

Kirja nr ja kuupäev: 12.11.2024 nr KV-4.1-3.1/24/21629-1

Ettepaneku sisu	Kaitseministeeriumi seisukoht
<p>Kokkuvõtvalt võiks Kaitseväe poolt eelistatuim ala kaitsetööstuspargi rajamiseks olla Pärnu piirkond, sellele järgneks Piirsalu ja viimase asukohana oleks Ida-Virumaa.</p>	<p>Võtame seisukoha teadmiseks.</p>

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute ja seisukohtade koondtabel 28.11.2024

RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS

KAITSEMINISTEERIUM

